

Déli Hírlap

A hánsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatali
TIMIȘOARA
 I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

A családi élet minisztere

Franciaországban a miniszteri tárcák száma szaporodott. Ibarnegarayt bízták meg azzal, hogy a családi élet minisztere legyen. Hogy Franciaországban ilyen szűkös viszonyok közepette is még egy miniszteri állást kreálnak, annak igen érthető és súlyos oka van. Mert nemcsak a háborús pusztítás okozta romokat kell eltüntetni és újjáépíteni városokat, falvakat, hanem újjá kell építeni a házasság intézményét is, amely katasztrofális romlásnak indult a legutóbbi 20 év folyamán. Ibarnegaray legutóbb tartott beszédében drámai erővel vázolta ezt a szomorú folyamatot és elmondotta, hogy a legutóbbi világháború győzelme tulajdonképpen a mostani vereség kezdete volt. 1930-han érte el a gyermekhalandóság legmagasabb fokát, ugyancsak ekkor a születések száma viszont legkisebb volt. Hogy mi volt ennek a gyászos eredménynek a főoka, azt is megmagyarázta a családi élet minisztere.

Franciaországban az utolsó húsz esztendőben évenként húszezer válást mondtak ki, viszont az együttélők nagy száma szándékosan gyermektelen maradt. Ezen meddő háztartásokhoz hozzá kell számítani évenként mintegy hatszázezer elmaradt születést, amely sajnálatos körülményt, eltűrték, sőt támogatják is. Végeredményben tehát a legutóbbi világháború befejezése óta négyszázezer házasságot bontottak fel Franciaországban. A malthuzianizmus propagandája kitűnő követőkre talált a háború utáni idők könnyelmű felfogásában, abban a felfogásban, amely a mostani nagy veszteséget előkészítette. Négyyszázezer válás közel egy millió születendő élet elvetélesét jelentette, ami egyik legsúlyosabb oka lett az egész ország pusztulásának. Ime, a mementó azoknak, akik nem látják tisztán, hogy milyen nagy történelmi jelentősége van az egész nemzeti sors kialakulásában a családnak. Ez a sors jutott osztályrészül annak a dicsőséges népnek, amely eldobta a hajdani családi tradíciókat és amelynek asszonyai nem akartak anyákká lenni. A családi élet minisztériumának most az lesz a feladata, hogy az 1940 év nagy vereségét erkölcsi győzelemmel alakítsa, hogy „reorganizálja a francia családi erkölcsöt, első sorban a francia nőben, az eljövendő anyában, aki a családi otthon keretei között; erős szép gyermekeiben találja majd meg a boldogságát és egy boldogabb életet teremt meg a jövő számára is.

Természetesen a kormányzatnak mindennek előtt pedig a családi élet minisztériumának a gondja, hogy ezt a törekvést a legszélesebb népművelési programmal megvalósítsa. Ezen irányban már számos intézkedés is történt. A francia férfiak a jövőben gyermekeik számához képest családi fizetést fognak kapni. A fiatal lányokat ezentul első sorban anyának nevelik, matematika vagy latin helyett; gyermeknevelésre oktatják őket, háztartási tanfolyamokat végeznek és a sport célja az lesz, hogy a női testet harmonikusan előkészítse az anyaságra. Gondoskodni fognak arról is, hogy ne akadjon Franciaországban egyetlen anya sem, akinek gondjai legyenek gyermeke sorsát illetően.

Ime ez a francia program. De vezérgondolatát, a családi élet reorganizálását meg kell erősíteni másutt is. Nálunk azzal is könnyebb a helyzet, hogy nincsen népességi hiány. Csak ápolni kell a családi gondolatot és lehetővé kell tenni, hogy épségben, egészségben serdüljön a gyermek. De ebben az irányban teljes mértékben kell érvényre jutnia az állami gondoskodásnak. Minden család részére biztosítani kell, hogy hozzájuthasson ahhoz, amire szüksége van, hogy legyen tüzelőfája, teje, kenyere, olyan áron, amít

megfizethet. A szociális gondoskodás szelleme uralkodjék minden vonalon, az a szociális gondoskodás, amely szem előtt tartja a család min-

denekfelett való érdekét és lehetővé teszi mindenki számára a munkát, a tisztességes megélhetést.

Hóry András Turnu-Severinben

Pop Valer dr. meghatalmazott miniszter szombaton reggel érkezik vissza

Új tárgyalás: szombaton tíz órakor

Turnu-Severinből jelenti a Déli Hírlap tudósítója: A román-magyar tárgyalások második etapjának negyedik szüneti napján, pénteken dél után a tárgyaló bizottságok vezető tagjai, akik újabb utasításokért voltak Budapesten, illetve Bucurestiben, visszaérkeztek Turnu-Severinbe.

Pénteken délután várták a román tárgyaló bizottság tagjainak visszaérkezését Bucurestiből.

Az állomásnál fogadtatásukra megjelentek a bizottságok Turnu-Severinben maradt tagjai: Broso meghatalmazott miniszter, Valimarescu protokolfőnök, Gavrilescu ezredes, Ivanovici alezredes és a követségi titkárok, valamint a hatóságok részéről Sandu ezredes, Olt tartomány csendőrségi felügyelője és Petrescu-Tocineanu ezredes-prefektus. Magyar részről megjelentek az állomáson Ujváry követségi titkár, a tárgyaló bizottság tagja, Szentpétery György vezérkari százados, Rudnay András, követségi titkár és Gyárfás László, a Magyar Távirati Iroda Bucurestii szerkesztője, akik Bárdossy László magyar követet várták a román fővárosból.

kari ezredes érkezését pénteken este fél 7 órára jelezték. Fogadtatásukra megjelent vitéz Nádai István altábornagy, Ujváry Dezső követségi titkár, Rudnay András, Zilahi Sebes Jenő és Zikán-Zichy Móric báró, követségi attasé, Gurka Márton dr. és Gyárfás László a Magyar Távirati Iroda budapesti, illetve Bucurestii tudósítója. Román részről Hiott meghatalmazott miniszter, Ivanovici alezredes, a román delegáció tagja és összekötő tiszt a két bizottság között és Valimarescu protokolfőnök.

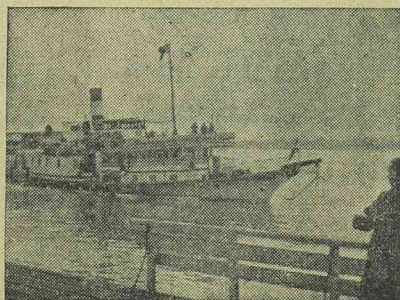
A különvonat 7 óra 20 perckor futott be a turnu-severini állomásra. A különvonatot egy román mozdony hozta, míg ahhoz egy magyar szalonkocsi volt kapcsolva, magyar személyzettel. Amikor a különvonat befutott a turnu-severini állomásra, a fehér kesztyűs magyar vonatvezető a vonatról tisztelettel a megjelentek előtt. Hóry András dr. és Ujváry István vezérkari ezredes, Munteanu vezérkari őrnagy kíséretében szálltak le a vonatról. Munteanu őrnagy egészen a határig utazott a magyar vendégek elé.

Megérkezésiük után a bizottságok a Zsófia, illetve a Regele Carol II. hajóra mentek, ahol a tárgyalási anyagot tanulmányozták.

A tárgyalások folytatására szombaton délkélt 10 órakor kerül sor.

Itt említjük meg és közöljük olvasóinkkal, hogy magyar részről csupán négy személy vesz részt a tanácskozásokon és pedig Hóry András dr., a magyar bizottság vezetője, Nádai altábornagy, Ujváry vezérkari ezredes és Ujváry Dezső követségi titkár.

Babuczay György

A Zsófia-hajó megérkezése a turnu-severini kikötőbe.

A Bucurestii gyorsvonat 4 óra 15 perckor, tehát némi késéssel érkezett be a turnu-severini állomásra és annak legutolsó kocsiából, egy hálókocsiból, Hiott meghatalmazott miniszter, Dragalina tábornok és Tiliki őrnagy szálltak ki. Közölték a megjelentekkel, hogy

Pop Valer dr. csak az éjszaka folyamán, vagy szombaton reggel érkezik meg Turnu-Severinbe.

Ugyanazzal a vonattal utazik majd Bárdossy László dr., Bucurestii magyar követ is. Hóry András dr. és Ujváry István vezér-

Simion hejlytartó üdvözlő Hóry András dr. magyar meghatalmazott minisztert.

Hóry András fogadtatása a kürtösi állomáson

Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: Hóry András dr., a magyar bizottság vezetője, mint ismeretes visszautazott Turnu-Severinbe. Munteanu vezérkari őrnagy, a magyar-román bizottság összekötő tisztje a kürtösi határállomásra utazott Hóry András dr. és Ujzászy

István vezérkari ezredes elé. A magyar államférfiakat hozó különkocsit a Kürtös-Temesvár között közlekedő különkocsit Kürtös-Temesvár után pedig ez a vonat Temesváron több órát vesztegelt, a magyar meghatalmazottak kocsiját külön vonat vitte tovább Turnu-Severinbe.

Berlinben biznak a román-magyar tárgyalások eredményességében

„Eddig csak a kívánságok kölcsönös megismerése folyt le“

A Curentul a Radiopress berlini jelentése alapján közli, hogy szerda este a német fővárosban a következő hivatalos közleményt tették közzé:

A Wilhelmstrasse azt várja, hogy a román területátengedésre vonatkozó román-magyar tárgyalások tegyék túl magukat a másodrangú kérdéseken és

tényleges megoldáshoz jussanak.

A jelen pillanatban — a Wilhelmstrasse-ről nyert értesülések szerint — ezek a tárgyalások még csak a kölcsönös vizsgálódás és áttekintés szakaszában vannak. Mégis — állítják a Wilhelmstrasse-n — nem férhet kétség ahhoz, hogy

a folyamatban levő tárgyalások igen eredményesen fognak haladni,

tekintettel arra a nagyfontosságú feladatra, amely a tárgyaló államférfiaknak jut, hogy ezekkel a tárgyalásokkal megteremtsek az országok területén való béke és állandóság feltételeit.

Ezzel a német hivatalos közleménnyel kapcsolatban az Universul berlini tudósítója a következőket jelenti:

„A kormány részéről nem hiányzik megértés“ — írja a Timpul

Bucurestiből jelenti: A „Timpul“ című lap „A Bulgáriával és Magyarországgal folyó tárgyalások“ cím alatt a következőket írja:

„A kormány hivatalos lapjában tegnap cikk jelent meg a turnuseverini és craiovai tárgyalásokról, amely hivatta volt megvilágítani kormányunk magatartását és elhatározásait a szomszédos országokkal való megértéssel kapcsolatban. A cikk megállapításaiból kiindulva, ma rámutathatunk a román közvéleményre és a külföld előtt egyes olyan kérdésekre, amelyek

az összes románokat foglalkoztatják és mindenütt élénk megbeszélések tárgyát alkotják.

Magától értetődő, hogy a déli és nyugati szomszédainkkal való tárgyalások megkezdésének híre meglepte a román lakosságot és fájdalmasan lepte meg.

KÖZELEDÉS AZ EGYÖNTETŰ ROMÁN ÁLLAM FELÉ

A tárgyalások megkezdésének reális és gyakorlati kiinduló pontja az volt, hogy a tartós béke kialakításának lehetősége Európának ezen a részén, ahol annyi kis és közep nagyságú nép lakik a nagy és győzelmes államok befolyása alatt, olyan érv, amely engedményekre kényszerít bennünket. Mint ha az a húsz év, amely alatt országunknak nagy nehézségekkel kellett megküzdenie, jórészt nem éppen a határokon megnyilvánuló állandó feszültségből s a román határok között élő kisebbségi lakosságból származnak?

Nem remélhetjük vajjon, hogy megoldva a kisebbségek kérdését

közeledünk az egyöntetű román állam felé?

A SÜLYOS ÁR...

Nyilvánvaló, hogy a súlyos ár, amelyet ma kénytelenek vagyunk megfizetni annak a békének az elnyeréséért, amelyet mi románok sohasem zavarunk meg és amelyet éppen mi biztosíthatunk volna a román állam erejével úgy a magunk, mint a mások számára,

mely nyomokat fog hagyni a román nép lelkében. Ezek a nyomok természetesen változásokkal fogják befolyásolni szomszédainkkal való jövő kapcsolatainkat, amennyiben anélkül kérnek áldozatokat a románoktól, hogy tekintettel lennének arra, hogy ezeknek az áldozatoknak kölcsönösnek kell lenniük. Ezek azok az eszmék és gondolatok, amelyek

Minden angolbarátot ellárolítanak a japán diplomáciából

Tokióból jelenti: A péntek reggeli japán sajtó a diplomáciai életben bekövetkezhető változásokkal foglalkozik és a lapok egyöntetű megelégedéssel állapítják meg, hogy a japán diplomácia gyökeres változása és irányfordulása előtt minden angolbarát személyt el kell a külképviseleti életből távolítani.

Ma már az lehet világhírű, ami rendkívüli

tulajdonságokkal bír. Ilyen rendkívüli tulajdonságokkal van a természetből megáldva az a három zseniális tudós által Amerikában felfedezett, csodás hatású gyógynövény, amelynek kivonatából a „GASTRO-D.“ készül.

Tudományos alapon bebizonyították, hogy a „GASTRO-D.“ gyógyszerben olyan, eddig még ismeretlen gyógyanyagok vannak, amelyek a degenerálódásra hajlamos szervezetet annyira kedvezően befolyásolják, hogy az organizmus ismét teljesíteni képes a normális életműködést. Ez a magyarázata annak, hogy a „GASTRO-D.“ kezeléssel olyan nagyszámú krónikus (15—20 év óta szenvedő) gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbeteg tökéletesen meggyógyult. Számtalan hálálkodó köszönőlevél érkezik be naponta a meggyógyult betegekétől.

A „GASTRO-D.“ kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 162 lei utánvétel mellett Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

élt egy olyan állammal, amely történelme folyamán talán a maiaknál is jóval súlyosabb megpróbáltatásokból emelkedett ki.

A tárgyalások jelenlegi állásában még nem végleges azok sorsa. A legjobb forrásokból meg lehet állapítani, hogy Craiovaiban jelentős előrehaladásokat tettek a technikai megbeszélések során. Magától értetődik, hogy a Cadrilater kérdésében lakosságcsere is be fog következni, amelynek során eltávolítják a román határok közül a bolgár etnikai eredetű lakosságot, hogy az így szabadon maradt helyekre letelepedhessenek az okiráltságbeli és macedóniai román telepeselek.

A kormány azzal a világos kívánással kezdte meg a tárgyalásokat a magyar kormánnyal, hogy a lakosságcsere alapján jusson megértésre, amelynek megvalósítása érdekében bizonyos területei átengedéseket is megtenne.

A magyar kormány ezzel a széles és nagylelkű megértési irányzattal szemben túlzott és negatív magatartást tanúsít. Senki előtt sem titok ez akkor, amikor minden rádióállomás arról beszél, hogy Magyarország „túlzott, elképzelhetetlen és abszurd“ követeléseket támasztott velünk szemben, mint a kormány hivatalosan megállapítja. Hasonló kérések nem vezethetnek pozitív eredményre.

Miután a lap hosszabban idéz a „Románia“ cikkből, így folytatja fejtegetéseit:

Elégnek találjuk ezeket az idézeteket a román kormány magatartásának legkimerítőbb kifejezésére. Ami a román közvéleményt illeti, amelynek drámai fájdalmát mindenyünk teljes mélységében átérzi, hidegvérrel figyelni az eseményeket, azzal a hidegvérrel, amiről minden súlyos helyzetben tanúságot tett s magáévá teszi a kormány erőfeszítéseit az egyöntetű nemzet határainál megteremtendő béke érdekében.

Ha a béke ára a lakosságcsere végrehajtása által megkövetelt rendkívüli anyagi erőfeszítés s annyi ettől az eljárástól érintett testvéri áldozata, vagy pedig a román föld egyes darabjainak átengedése is volna, semmi esetre sem lehet nemzeti büszkeségünk, vagy bizonyos abszurd igények teljesítése mindenkorra nemzeti létünkhez kötött területekre vonatkozólag. Az egyesült Romániát semmiért a világon sem lehet elszakítani azoktól a földektől, amelyek történelmében fogantak meg. Ezt mindenütt jól meg kell érteni, mert csak így lehet teljesíteni az általános békevágyat, amelyhez hozzájárul megértési akaratumk“.

Nem könnyű dolog a lakosságcsere, de a jövő nemzedékért meg kell tenni

— összegezi a Seara véleményét

Ami a román álláspontot illeti, a „Seara“ című lap a következőket közli:

„Amint többször megírtuk, a nemzeti meg erősödés munkája érdekében pillanatnyilag egyes áldozatokra van szükség, tekintettel a valóságokra.

Román államot akarunk teremteni a románok számára.

A „Seara“ szerint legmegfelelőbb megoldási

A részleteken dolgozik a román-bolgár bizottság

A temesmegyei bolgárok ügye a círalval tárgyalásokon

Bucurestiből jelenti: A Curentul craiovai jelentése szerint az első napok gyors üteme után látszatra

bizonyos lanyhulás állott be a román-bolgár megbeszélések menetében.

Ez a lanyhulás azonban csak látszólagos, mert

mialatt a bolgár küldöttség újabb utasításokat vár Szófiából, a tárgyaló felek erőteljesen dolgoznak a napirendre kitűzött kérdések összegegyeztetésén. A tárgyalások ütemének lassubodása azzal is magyarázható, hogy

az értekezlet munkája kilépett a politikai megbeszélések medréből és most a gyakorlati részletkérdések kerültek előtérbe.

A színes térképek helyét a statisztikák, a földalaktani, hadászati és gazdasági adatok foglalták el. A két küldöttség munkája abba a szakaszba lépett, amikor össze kell hasonlítani a földrajzi és történelmi adatokat a néprajzi adatokkal.

„A Románia és Bulgária közötti lakosságcsereéről megindult tárgyalások során — folytatja a Curentul — a román delegátusok a bolgároknál elsősorban azt igyekeztek kitapogatni, hogy hajlandók-e olyan megegyezésre, amely ne járjon túl nagy áldozatokkal Románia részéről. Déli szomszédaink anélkül, hogy hajthatatlanságot mutattak volna, vagy erőszakolták volna a dolgokat, ellenállottak mindenféle sugalmazásnak és kötelességüknek tartották, hogy olyan álláspontra helyezkedjenek, amely más téren nagyobb, de területi vonatkozásban kevésbé jelentős eredményeket foglal magában.

A BÁNASÁGI BOLGÁROKAT NEM TELEPTIK HAZA

A továbbiakban a lap történelmi magyarázatot ad arról, hogy miképpen került annyi bolgár Romániába és honnan van Bulgáriának annyi román kisebbsége. Ezzel kapcsolatban megemlíti, hogy csak a déldobruzdai és Ilfov megyei bolgárok hazatéréséről van szó.

Amikor a megbeszélések során szóba került az körülbelül tízezer főnyi bolgár, aki Temesvár környékén él, a szófiai kormány ezeket nem volt hajlandó bevinni a lakosságcserebe, mégpedig azzal az indoklással, hogy ezek jobb módban élnek, mint az ott-honni bolgárok és így a hazatelepítésük elégtelenné tenné őket. Azonkívül a temesvári környéki bolgárok már nagyon kevésé bolgárok.

Ezeket a bolgárokat Mária Terézia idejében telepítették le a Bánságba. Azóta elhagyták görögkeleti vallásukat, amely a déli és keleti szlávok legjellegzetesebb vonása. Ezek a bolgárok már csak a nevében és foglalkozásukban bolgárok. A hazájuk nem tart igényt rájuk. Létre is jött a megegyezés ebben a tekintetben.

A mai nap — írja az Universul a román-bolgár tárgyalásokról — nyugodtabbnak és csendesebbnek tűnik a talán éppen ezért nyomasztóbb.

A két küldöttség vezetője, aki szerdán este késő éjszakáig tanácskozott, ma nem találkozott. Annál feszültebben dolgoznak a részletkérdéseket tárgyaló albizottságok, mivel a területi kérdés már úgylátszik elintézésre nyert. A két katonai szakértő, Potoceanu tábornok és Popoff tábornok egész délelőtt együtt dolgozott. Popoff tábornok később Al. Cretianuval, a román küldöttség elnökével is tanácskozott.

AZ OLASZ SAJTÓ NEM NYILATKOZIK AZ ELLENTÉTEKRŐL

Baselből jelentik: A Baseler Nachrichten római tudósítója írja: A hivatalos Olaszország és az olasz sajtó nem nyilatkozott még abban a nagy ellentétben, amely Magyarország követelése és Románia ajánlata között fennáll.

A magán és nem hivatalos beszélgetésekben a magyar álláspontot támogatják.

Ugyanaz a lap berlini tudósítás alapján azt írja, hogy Németország várakozási álláspontot foglalt el. A sajtó nem fűz megjegyzéseket az ügghöz. Csak a National Zeitung jegyzi meg, hogy Magyarország történelmi felfogásból indult ki, a mi ellentétben van a román javaslatokkal, amelyek tisztán etnikai határokat hoznának létre a lakosságcsere végrehajtására.

Semleges megfigyelők úgy hiszik, hogy a megegyezés esélyei továbbra is csökkennek.

Görögország felfegyverzi a határmenti lakosságot

Rómából jelentik: A Tomori című lap azt jelenti, hogy a görög hatóságok a határmenti lakosságot fegyverekkel látják el. Egyébként a hatóságok komitációs bandákat is létesítenek és ezek vezetésére most egy ezredet Janinába küldtek. (Rador.)

Hóry András meghatalmazott miniszter temesvári tartózkodása

Hóry András, magyar rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a Turnu-Severinben tárgyaló magyar bizottság vezetője, tegnap Budapestről jövet, keresztül utazott Temesvárotra. Hóry András, akinek kíséretében Ujszászy ezredes volt, szalonkocsijában pénteken reggel utazott el Budapestről. A kurticsi pályaudvaron Munteanu őrnagy, a román és magyar tárgyaló bizottságok összekötő tisztje fogadta, aki eléje utazott a határra. Aradon a szalonkocsit a Nagyváradról érkezett gyorsvonathoz kapcsolták, a melynek délután 2 óra 25 perckor kellett volna Temesvárra érkeznie, de

már Aradon is késése volt és a temesvári főpályaudvarra csak negyven perces késéssel, 3 óra 5 perckor futott be.

A pályaudvaron Sarbu esendőezredes, Sava Cornél rendőrfelügyelő, Epure Pavel helyettes rendőrfelügyelő, Sasu Valeriu dr. állambiztonsági hivatali főnök és Popescu Dimitrie pályaudvari rendőri kirendeltségi főnök, valamint Bodea Romulus állomástfőnök fogadták a vonatot. A pályaudvaron várakozott a délbén Temesvárra ér-

kezett Popescu Sever turnu-severini állambiztonsági szolgálati főnök, aki Hóry Andrásnak temesvári tartózkodása idején a kocsit lépcsőjén foglalt helyet.

Hóry András, aki láthatóan derűs hangulatban szalonkocsijának ablaka mellett ült, Temesvárotra megebédelt.

Az ebédet három személyre a pályaudvari étteremből tálalták ki és a szalonkocsiban szolgálták fel. A kiszolgálást Hornyay Imre, Packi Imre és Kovács János pincérek végezték. A több fogásból álló ebédhez jégbehűtött craiovai bort és fekete kávé is felszolgáltak. Az ebéd végeztével Ciupala Manole éttermi bérlet fészálott a szalonkocsiba és bemutatta a számlát. Hóry András miniszter szalonkocsiját közben a már befűtve készen állott mozdonyhoz kapcsolták, amelyhez szerkocsit is csatoltak. Hóry András meghatalmazott miniszter, Ujszászy ezredes, továbbá Munteanu őrnagy és Popescu Sever állambiztonsági főnök

Temesvárról kiállónvonaton utaztak tovább Turnu-Severinbe.

Churchill éhínségbe igyekszik dönteni Európát

A francia külügyminiszter válasza az angol miniszterelnök beszédére

Vichyből jelentik: A Havas-ügynökség közli: Boudoin külügyminiszter csütörtökön este rádióbeszédet mondott, amelynek során válaszolt Churchill legutóbbi beszédére. Az angol miniszterelnöknek arra a vádjára, hogy Franciaország beszüntette a háborút, Boudoin hangsúlyozta, hogy a harcot már sem a fővárosnál, sem más arcvonalon nem lehetett folytatni. Ez év júniusában a franciák mellett csupán 50 ezer angol katona harcolt és az angol léghaderő egy tizedrésze repült el néha-néha a hadműveleti területek felett. Ezek a repülések azonban egyre ritkábbak lettek.

Ha a Petain-kormány elhagyta volna Franciaország területét, gyávaaságról tett volna tanúságot. Azáltal azonban, hogy az országban maradt, minden dícséret megilleti. Franciaország nem várja megmentését Nagybritanniától. A francia külügyminiszter ezután Churchill beszédének a tengerzárlatra vonatkozó kijelentéseit emelte ki, amely által

éhínségbe akarja dönteni Európát.

Németország megígérte, hogy a gyarmatokról szállított élelmiszereket a franciák részére tartalékolják. Ecélből augusztus 2-án pontosan körvonalozott javaslatokat juttattak el Londonba, de Anglia elutasította azokat. Ez az elutasítás ellenséges cselekedetnek tekintendő Franciaországgal szemben és fájdalmasabb, mint a mers-el-kebir merénylet. A francia kormány nem hagyja magát lefegyverezni ezzel az akcióval szemben. Határozottan teljesíti hivatását, annál is inkább, mert az éhség diktatúráját embertelennek és ugyanakkor szükségtelennek tartja. Boudoin ezután leszögezte, hogy Churchill beszéde nem tartalmaz semmi építő pozitívumot.

Azáltal, hogy több állam részére az élelmiszést igyekszik megakadályozni, Churchill bebizonyította, hogy egyedüli akadálya az igazságosabb és békésebb világ megteremtésének.

(Rador)

Angolelleses tüntetés Palesztinában

Berlinből jelenti a DNB: A sziriai határról érkezett jelentés beszámol arról, hogy a Palestine Post című lapban megjelent felhívás miatt zsidó és angolelleses tüntetések voltak a lap szerkesztőse előtt. Az újság ugyanis az angol légi haderő javára történő felhívást közölte.

(Rador)

Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminiszter meglehangú üdvözléte a Ducenak és Ciano grófnak

Rómából jelentik: Teleki Pál gróf, magyar miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminiszter táviratban fejezték ki szerencsekívánatukat a Ducenak, illetve Ciano grófnak, az olasz hadsereg által Afrikában elért hatalmas győzelem alkalmából. Teleki miniszterelnök a következő szövegű táviratot küldte Mussolinihez:

„A nagy baráti nemzet hadseregének győzelmét örömmel használom fel arra, hogy úgy a magam, mint a kormányom őszinte jókívánságait tolmácsoljam.“

Csáky István gróf magyar külügyminiszter a következő táviratot küldte Ciano grófnak: „Boldog vagyok, hogy szívből jövő szerencsekívánataimat küldhetem a nagy baráti nemzet dicső hadseregének történelmi győzelmének alkalmából.“

(Rador)

SCALA MOZI

Ma és minden nap

A SZÍVEK MUZSIKÁJA

A főszerepekben

Még egyszer és utoljára:

Furcsa válókok

Kedves Bronka asszony! Furcsa válókok című cikkemre adott hozzászólását kézhez kaptam s először is rólam taplált téves feltételezéseit szeretném leépíteni. Levelében ugyanis a következő bevezetést adta: "ön nyilvánvalóan vagy azon kategóriába tartozik, akik még minden szezonban ruháikat kiegészíthetik és ez esetben nem tudja micsoda szívfájdalmakat jelentenek a díszes kirakatokban levő szép elegáns holmik, vagy pedig ama igénytelen hölgyek közé tartozik, akiknek teljesen mindegy, hogy bármit is vesznek magukra, csak ruha legyen és nem bántja, ha kopott és elnyűtt."

Hát erre vonatkozik az a válaszom, hogy nem tartozom az említett első kategóriába, mindazonáltal nincsenek szívfájdalmaim a díszes kirakatokban látható szép holmikaképp. Nincsenek pedig azért, mert sem kedvem, sem időm díszes kirakatok előtt álldogálni. De azért ne gondolja azt sem, hogy nekem teljesen mindegy, hogy mit veszek magamra, hogy különös passzióból takarékoskodom, lehetőleg toldom-földöm a viseletes régit. Utóvégre asszony vagyok én is, korom szerint is megillet még a csinosabb ruha, de hát mégis csak előbbrevaló, hogy kis családnak jólétét biztosítsam szerény erőm-höz képest ebben a nagy drágaságban. Megvalom őszintén, ha volna nekem ilyen igényeim, igazán nem érek rá még csak gondolni sem azokra, annyira lefoglalnak a háztartás és a szakadatlan drágulás gondjai. Szegény férjem noha elég jó, közepes jövedelemmel rendelkezik, alig tudja előteremteni a fára valót s a többit, ami a pusztá megélhetéshez okvetlenül szükséges. Hát mondja, kedves Bronka asszony, meg azzal is tevézem ennek a szerencsétlen embernek gondjait, hogy azzal kínozzam, micsoda szép és elegáns holmikaképp látam a kirakatban? Bizony én is szeretem a szépet, de hát belátom, hogy manapság esztétikai gyönyörűségekről, sőt még szükséges dolgokról is le kell mondani.

De foglalkozunk most az ön ügyével. Ön elpanaszolja, hogy módja lett volna mint tanítónőnek elhelyezkedni a fővárosban. De férje nem engedte el, holott nincs módjában tisztességes megélhetést nyújtani. Ily körülmények között erkölcsi kötelessége lett volna ön szerint, közös megegyezés alapján megindítani a válást. Hát kedves asszonyom, nem ismerem pontosan az önk helyzetét és nem is szándékom minden házassági ellentét esetében a döntőbíró szerepét játszani. Ebből az alkalomból tehát csak azt a véleményem közzéteszem, hogy mégis csak ragaszkodhatik önhöz a férje, ha nem akarja visszauterelni a sokak által annyira áhított szabadságot. Talán egy kis türelem mégis csak meghozza a kiengesztelődést, mikor majd esetleg megszűnnek ezek a kibíratatlannak látszó gazdasági viszonyok is. Zárókérdés levelének még csak egyetlen passzusával szeretnék foglalkozni, midőn ezeket mondja: "úgy vélem, hogy felfogása a házasságról és ennek felbonthatatlanságáról már elévült és nem a mai kornak megfelelő. Hát erre csak az a válaszom, kedves Bronka asszony, hogy keresztény katolikus asszony vagyok s a házasság felbonthatatlan szentségét vallom, nem törődve azzal, hogy megfelelő-e ez a felfogás a kornak, vagy sem, s törődve már azért sem, mert a mi házasságunk minden nélküliségein és múlt ellentétein, — ugyebár egy házasság sem szakadatlan verőfény, — átszűrött éppen ebben a magasabb elrendeltetésben való törhetetlen hitem. Elismérem, hogy vannak házasságok, amelyek tarthatatlanok, hiszen az egyház is megjelöl bontó okokat. De úgy hiszem, mégis jobb a köznök, ha a nyilvánosságától mentesítve zajlanak le ezek a szomorú válási akta-sok. Arról meg éppen szilárdan meg vagyok győződve, hogy egy újság hasábjain törni látnak a válás helyessége mellett, mégannyira egyénileg indokolt okokból is, végeredményben felette helytelen. Ön, Bronka asszony, ezt különösen meg fogja érteni, mert hivatásos tanítónő. Gyermekeket nevel, akiket a szülők iránti szeretetre és tiszteltetésre tanít elsősorban. Önnek még jobban kell hirdetnie a családi tűzhely szentségét és rendíthetlenségét, mint bárki másnak. De különben is ne bombázzuk mi a saját hasábjain a házasságot, mikor már úgyis oly nagy az általános nyugtalanság és mindenütt törést szenved az erős törvények szelleme. En is és az a lap is, amely helyt adott szerény soraimnak, építeni akar s nem bontani. Éppen azért ne haragudjon kedves Bronka, ha ilyen irányban még csak vitába sem bocsátkozom a házasságról. Szívvelyes üdvözlettel

ERZSI ASSZONY.

Elérhetetlen magasságokba szökött a tűzifa ára, de így sem kapható

Augusztus igen hűvös és az emberek már előre rettegnek attól a lehetőségtől, hogy ebben az esztendőben a szokottnál is korábban beköszönt a tél és esetleg olyan szigorú és hosszú lesz, mint a tavalyi. Nagyon időserűvé vált a tüzelőfa beszerzése, ami mindenkit nagy gonddal tölt el.

Hogyan leszünk ez idén a tűzifával? Ezt a kérdést intéztük több fakereskedőhöz és a temesvári kerületi vasútigazgatóság szállítási osztályának több tisztviselőjéhez. A válaszokat, amelyek nem sok reménységgel kecsegtetnek, egybe-sűrítve adjuk az alábbiakban:

Ha volna is elegendő tűzifa a temesvári fakereskedésekben, akkor sem tudná azt magának sok szegény ember beszerezni.

A tűzifa a múlt év áraival szemben máris hatvan százalékkal drágább lett. Tizenháromezer leibe kerül jelenleg egy vagon tűzifa.

Valószínű azonban, hogy két-három hónapon belül újabb drágulás következik be. De különben sincsen elég tűzifa a városban. Temesvár évi faszükséglete húszezer vagon, de ennek alig nyolcad része érkezett meg eddig. Ennek nagyobb részét a fakereskedők már eladták, mert mindazok, akik csak tehetik, siettek magukat ellátni fával. Temesvár hatvan fakereskedőjének raktárában egyenként átlag két vagon fa van jelenleg.

A vasútól csak nehezen lehet vagonot kapni és így a fakereskedők az erdőben a termelők-

tól megvásárolt és már előre kifizetett fát nem tudják behozni. Ott, ahol a kitermelési hely messze van a vasúti állomástól és a fát kocsin kell elvinni a vasútig, nincsen ehhez elegendő ló és ember.

A vasút minden esztendőben ellátja a maga alkalmazottait olcsó tűzifával. A vasútigazgatóság ez év tavaszán is kiírta az árlejtést és azt kétszer is megismételte a vasutasok számára szállítandó fára. Azonban a mai fahiányra és egyre emelkedő árakra jellemző, hogy egyetlen ajánlat sem érkezett. A vasút erre azt cselekedte, hogy háromezer alkalmazottját kedvezményes szállításra jogosító igazolvánnyal látta el és most

háromezer vasúti utazgat a Bácság és Erdély erdős vidékein, hogy magának a termelőktől fát vásároljon,

amelyet aztán hetvenöt százalékos szállítási kedvezménnyel vihet lakóhelyére. Ezek a vasutasok minden arhat megérnek, csak hogy fához jussanak és gyakran magasabb árat fizetnek, mint amennyit a fakereskedő már lekötött a fát. Gyakran a vasutasok és bucarestii fakereskedők megvásárolják azt a tűzifát is, amelyet valamely temesvári fakereskedő már kifizetett, aki aztán fa helyet a pénzt kapja vissza.

Bucaresti számára szintén hetvenöt százalékos szállítási kedvezményt ad a vasút a tűzifánál, Temesvárnak ellenben semmiféle kedvezménye nincsen.

Például a temesvári fakereskedő a Lugos környékén megvásárolt fát drágábban szállítja Temesvárra, mint fővárosi kartársá Bucarestibe. Ennek ellenére Bucarestiben ma már a tűzifa vagonja tizenkilencezer lei, noha a szállítási díjtétel és a bevásárlási árat tekintve, nem kellene ilyen magasnak lennie, de az üzérkedés ijesztően felhajtja ott is az árat.

Az erdőségekben nincsen elegendő mennyiségű kitermelt fa. Bükk még van, tölgy és cserkeves, de gyertyán egyáltalában nincsen.

Temesvár, Arad, Szörény, Krassó és Hunyad megyék — amelyek Temes tartományban fekszenek — területén nincsen együttvéve annyi kitermelt fa, amennyi egyedül Temesvárnak kellene még.

Pedig Aradon, Lugoson, sőt az erdőségek közepén fekvő Karánsebesen, Resicán és Oravicán sincsen elegendő fa. Mindazok, akiktől adatainkat kaptuk, mind azzal a szomorú jóslattal fejezték be felvilágosításaikat, hogy ez idén olyan nagy faintség lesz, amelyre még nem volt példa.

LÁTOGASSA MEG
Budapestet

a Duna királynőjét

a gyönyörű fekvésű firdővárost

Felvilágosítással szolgál:

Budapest Székesfőváros

Idegenforgalmi Hivatala

Budapest, V., Deák Ferenc-u. 2.

Telefon: 181-213, vagy 181-349

Szerelmi bánat — családi viszály — nyomor miatt

Egy napon három leány követelt el öngyilkosságot

Nagybányáról jelentik: A mentők Színerváraljáról a nagybányai állami kórházba szállították Nistor Zamfira szolgálóleányt, aki nagy mennyiségű szodaoldatot ivott. Nistor Zamfira, aki apátlan, anyátlan árva, abban bízott, hogy udvarlója el fogja venni feleségül, a napokban azonban megtudta, hogy a leány másnak udvarol és avval akar házasságra lépni. Mérget ivott és állapota elég súlyos.

Constantából jelentik: Megdöbbentő öngyilkossági kísérlet történt az elmúlt délután a constantai kikötőben. A járőrelők arra lettek figyelmesek, hogy egy fiatal nő a tengerbe veti magát. A leányt egy úszályhó mentette ki a tengerből még mielőtt elmerült volna. Kihallgatása során kiderült, hogy Mária Balannak hívják és családi viszály miatt akart megválni az élettől.

Bucarestből jelentik: Megdöbbentő öngyilkossági kísérlet történt a fővárosban. Aurelia Nistorescu 26 éves tisztviselő özvegy édesanyjával együtt hosszabb ideje a legnagyobb nyomorban él. A fiatal leány elhatározta, hogy véget vet a kínzó állapotának, megölt édesanyját és aztán öngyilkos lesz. Tettét végre is hajtotta. Édesanyjának 27 somnalin tablettát adott be és ő maga is nagyobb mennyiségűt vitt be az erős altatóból. Mindketten elvesztették eszméletüket és órák múlva találtak rájuk a szomszédok. Azonnal kórházba szállították őket. Az öreg asszonyon már nem lehetett segíteni és két naps szünetes után meghalt. Aurelia Nistorescu gyomormosást végeztek és sikerült megmenteni életét. A leány rövidesen túljutott a veszélyen és ezeket a letartóztatást és átadták az ügyészségnek.

Öngyilkosságot kísérelt meg
Trockij merénylője

Mexikóból jelentik: Trockij Leó temetése csütörtökön délután ment végbe. Ez a gyászszertartás azonban csak jellekes volt, mert a korszokt a temetőből a temetkezési vállalathoz visszaszállították, innen pedig valószínűleg az Egyesült Államokba viszik és ott helyezik örök nyugalomra. A merénylő Jacques francia kommunistát a rendőrség vallatja, azt a levelet azonban, amelyben tettének okát ismertette, nem hozták nyilvánosságra. A gyilkosra harminc esztendői fegyház vár. Jacques egyébként jelenleg a kórházban fekszik örök őrizet alatt, mert egy óvatlan pillanatban öngyilkosságot kísérelt meg. (Rador.)

Eltűnt egy jugoszláv
utasszállító repülőgép

Belgrádból jelentik: A DNB közli, hogy csütörtök estig semmit sem tudtak arról az utasszállító repülőgépről, amely Zágráb—Spalato között bonyolítja le a forgalmat. Egy Lochead-típusú kétmotoros gépről van szó, amely csütörtök reggel indult el Spalato felé. Utoljára 7 óra 30 perckor látták egy boszniai helység felett. Úgy hiszik, hogy a repülőgép szerencsétlenül járt. A gépen 11 személy tartózkodott, akik közül 9 utas volt. A jugoszláv légiforgalmi társaság 10 ezer dinár jutalmat tűzött ki annak, aki legelsőnek ad hírt az eltűnt repülőgépről. (Rador.)

Egyiptomot támadják az olaszok

Chamberlain és Halifax kivonulnak az angol kormányból

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Londonból jelentik: Az alsóház és a lordok háza szabadságra ment. Ugy döntöttek azonban, hogy szabadság esetén a parlamentet rendkívüli ülészsakra összehívják. Ebből az alkalomból illetékes angol körökben kijelentik, hogy a hadügyminiszternek értelmében Churchill a parlamenti színteret kormányra helyzetének megerősítésére használja fel.

Jól kijelölt helyen nem titkolják annak lehetőségét, sőt egészen valószínűnek tartják, hogy Chamberlain és Halifax lord ki-lépnek a Churchill kormányból.

Egyrészt éppen Chamberlain és Halifax lordot tartja az angol közvélemény felelősnek Anglia mai katasztrófális helyzetéért, másrészt pedig Chamberlain betegsége miatt határozatlan ideig tartó szabadságon van, Halifax lord pedig nem titkolja, hogy rendkívüli fáradt. Chamberlain környezete viszont azt állítja, hogy a volt miniszterelnök már felépült és az a szándéka, hogy a közel jövőben át is veszi hivatalát.

Angol repülők az éj folyamán Németország felé egy kis városkában felgyújtottak egy lakóházat és több embert megsebesítettek. Az angol kikötők aláaknázását repülőgépeink tovább folytatták. Tegnap légi harcok során az ellenség 11 gépet és 2 záróleggömböt veszített, két német gép nem tért vissza.

A németek Dower, az angolek Calais-t lőtték

Berlinből jelentik: Német részről közölik, hogy csütörtökön az angolok Calais-t messzehordó ágyúkkal lőtték. Kár nem volt.

Angol részről kiadott jelentés viszont azt hangoztatja, hogy a németek a francia partokról Dower-t lőtték. Több haláleset történt és károkat is megállapítottak.

Berlinből jelentik: Csütörtökön és csütörtök-
ről péntekre virradó éjjel német repülők Skócia feletti bombázásuk során két angol kereskedelmi hajót súlyosan megromlaltak. Dower előtt egy hajókaraván soraiban a hajnali órákban súlyos pusztításokat végeztek. Csütörtök délelben Dél-angliában légi harc fejlődött ki, amelynek során 11 angol és 3 német repülőgép pusztult el.

AZ ANGOL VIZEKET ELAKNÁSÍTOTTÁK A NÉMET REPÜLŐK

Berlinből jelentik: Az angol vizeket egyre jobban elaknásítják. Néhány nap óta a Bristol-csatornában angol aknázó hajók igyekeznek összehúzni a német repülőgépek által elhelyezett aknákat. Ezeknek a hajóknak parancsnokai egyúttal révkalauzusként szerepelnek. A német repülőgépekről jól látták, amikor egy ilyen angol aknázó hajó aknába ütközött, súlyosan megsérült és rövid idő múlva elsüllyedt. Az a tény, hogy a Bristol-csatorna teljesen el van aknásítva és hogy Anglia legtöbb kikötője romokban hever, elsőrendű veszélyt jelent Angliának nyersanyagokkal és élelemmel való ellátása szempontjából.

Berlinből jelentik: Német vadászpilóták hivatalos jelentése szerint csütörtök délelőtt 7 angol vadászpilótát lőttek le légi harc során.

ÉJJELEI NÉMET REPÜLŐTÁMADÁSOK

Berlinből jelentik: A német főhadiszállás jelenti: Német bombavetőegységek harci kötelékei Berwig környékén és Dower előtt hajókaravánokat támadtak meg és 4 kereskedelmi gőzöst elsüllyesztettek, sikeresen bombázták Menston repülőtérét, valamint Dél és Középanyában különböző repülőtérreket és kikötőberendezéseket.

Éjjele támadást hajtottak végre repülőik Cernwill, Wallis, Bochester és Reading ipa-

Elégtelenek a gibraltári védelmi berendezések

Madridból jelentik: Gibraltárból érkezett hírek szerint a kikötő és az erőd lakossága soraiban igen nagy pánik uralkodik, mert a legutóbbi olasz légi-

támadások során bebizonyosodott, hogy az angol védelmi berendezések elégtelenek.

Cáfolják a görögök a komitácsi bandák szervezését

Athénből jelentik: A görög távirati iroda hivatalosan közli: Illetékes görög kormánykörök a leghatározottab formában cáfolják azokat a külföldön elterjedt álhíreket,

mintha Epirusban egy görög csendőrezre-des vezetése mellett bandák működnek, amelyeknek tagjai között fegyvereket osztogatnak szét a görögök,

hogy a görög-albán határ mentén lakó albánokat terrorizálják. Ugyancsak támadások jelennek meg a külföldi sajtó egyes részeiben a görög törvénytörések ellen is. A görög hivatalos jelentés súlyosan elítéli ezeket az álhíreket és megvédi úgy a görög hatóságok, mint a bíróságok méltóságát. Kijelenti, hogy a híresztelésekben egy szó sem igaz.

METAXAS GÖRÖG MINISZTERELNÖK TÁRGYALÁSA A VEZÉRKARRAL

Athénből jelentik: Csütörtökről péntekre virradó éjjel hosszas tárgyalás folyt le Metaxas görög miniszterelnök és a görög nagyvezérkar tagjai között. Az értekezleten jelen volt az állami biztonsági miniszter is. A tárgyalások előtt a miniszterelnök ki-hallgatáson jelent meg a görög királynál.

A Stefani ügynökség római jelentése a következőket jegyzi meg azzal a hírrel kapcsolatban, amely szerint Olaszország felszólította volna ultimátumszerűen Görögországot, hogy 24 óra múlva mondjon le az angol biztosításokról. Ezek, akik ezt a fantasztikus hírt kitalálták, nem gondolnak arra, hogy ez a garancia, mint bármely más angol garancia teljesen értelmetlen és így nem lehet ultimátum tárgya.

UJ UT TIRANA ÉS DURAZZO KÖZÖTT

Tiranából jelentik: Pénteken ünnepélyes körülmények között avatták fel az új műutat, amely a fővárost, Tiránát, Durazzo kikötőjével köti össze. Az út 34 kilométer hosszú és egyenes vonalban vezet a fővárosból a tengerhez. Az új műút költségeit az olasz állam viselte és nemzeti ajándékként adta Albánia népének. Az új út neve: Via Vittoria.

ALBÁNIÁBAN NYUGALOM VAN

Szófiából jelenti a Stefani: Több, Albánia különböző vidékéről érkezett személy elmondotta, hogy az országban nyugalom és csend van. Azoknak az olaszellenes mozgalmaknak, amelyekről az angol propaganda hírt adott, sehol az országban nyoma sincsen.

Bulgária halálát fejezte ki Mussolininek

Szófiából jelentik: A Stefani távirati ügynökség közli, hogy Popoff bolgár miniszterelnök felkérte a szófiai olasz követet, hogy fejezze ki halálát a Duce előtt a rokonszenvek azért a szavaikért, amelyeket a Duce Velencében mondott, az Olaszországban kiképzés alatt álló bolgár repülőbiztosok előtt. A bolgár sajtó ugyancsak a legmelegebb rokonszenvét fejezi ki ezzel kapcsolatban Olaszország és a Duce iránt.

La Guardia lett az USA-Kanada védelmi tanács egyik elnöke

Washingtonból jelentik: A Fehér Ház csütörtökön hivatalosan jelenti, hogy Roosevelt elnök kinevezte az amerikai-kanadai közös védelmi tanács tagjait az USA részéről. Ezek: La Guardia, Newyork polgármestere, Embick tábornok, a IV. hadtest parancsnoka, Mill kapitány a haditengerészet vezérkari tisztje, Sherman sorhajókapitány, Harney tengerész-alezredes, Hickerson, a külügyminisztérium európai osztályának vezetője, aki egyben az amerikai tanácsbizottság főtitkára. Kanada a következőket küldte ki a közös védelmi tanácsba: Bigger királyi tanácsos, Stuart hadosztálytábornok, a kanadai nagyvezérkar első szárnysegéde, Murray kapitány a haditengerészet vezérkarának szárnysegéde, Cuffe a légügyi vezérkar szakértője. A kanadai-amerikai közös védelmi tanács első együttes ülését valószínűleg a jövő hétfőn tartja.

CAPITOL mozi
Ma és a következő napokon
A NÉVTELEN ASSZONY

A főszerepekben: Sybille Schmitz, Tasnády Mária, Albrecht Schönhals

A P O L L O mozi
JELSZÓ: MACHIN

Bűnügyi film a mai időkből. A főszerepekben: Paul Dahlke, Hilde Weissner, Viktoria v. Eallasko, Harald Paulsen

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolevan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

28—10 és este 10 óra után: 28—15.

Drágább a dohányzás

Drágább lett a cigaretta, drágább lett a szivar is, trafikoslány, huncut zsvány, több pénzt kér, a kds hamis.

Ha pipálunk, úgy minálunk füsttel száll föl sóhajunk, fejünk kabúlt, mert megdrágult élvezetünk s jajgatunk.

Hej, a bagó vigasztaló keservünkben nem lehet, ég ormára, repült ára, szegény bagót sem vehet.

Minden drágább, sorsunk kábább, már csak gondot pipálunk zsebünk árva, mert dohányra nincsen elég dohányunk.

Kóró Pál

— **MEGHALT SPANYOLORSZÁG BIBOROS ERSEKE.** Madridból jelentik: Tomas y Gomas, toledói bíborosérek csütörtök este elhunyt. A temetés napjára nemzeti gyászt rendeltek el egész Spanyolországban.

— **Vasúti szerencsétlenség a Galati—Braila közötti vasútvonalon.** Bucurestiből jelentik: A CFR igazgatóságához érkezett jelentések szerint a Galati—Braila közötti vasútvonalon a Baldoivnesti állomás mellett a 8012 számú tehervonat összeütközött a 855 számú vonattal, amely 55 vagonból állott. A szerencsétlenségnek, különös véletlen folytán áldozata nem volt. A kár meghaladja a 100 ezer leit. Az összeütközés okozója Savin Dumitru fekéző. Ugyancsak vonatösszeütközés történt Râmnicul Vâlcea és Turnu Rosu között, Jibla állomáson. A szerencsétlenség következtében Petrescu Constantin vonatfőnököt súlyos sérülések érte. A szerencsétlenségért Ciapa Alexandru váltóórt terheli a felelősség.

— **Gyógyíthatatlan betegsége miatt a halálba menekült.** Budapestről jelentik: A Globus nyomda műintézet tulajdonosa dr. Lippe Jenő lakásán mérget ivott és szíven lőtte magát. Mire rátaláltak, már halott volt. A vizsgálat során kiderült, hogy tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

(—) **Adomány a szülőotthon javára.** A Magyar Népközösség irodájában egy magát megnevezni nem akaró emberbarát Szent Antal nevében 10.000 lejt adott a létesülő magyar szülőotthon és csecsemőgondozó javára.

— **Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula.** Székrekedés, bélnyirnyeség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és belfájalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogeriában kapható.

(—) **Baleset a csepélnél.** Beregszó községi templomán tegnap a temesvári kőszobrászok Schwarz Miklós zombolyai illetőségű lakosát, aki állítólag kázanorban az alkalmával mindkét karján égési sebeket szenvedett.

(—) **Szentségimádás a belvárosi plébániatemplomban.** A belvárosi plébániatemplomban ma, szombaton szentségimádás van este hét óráig.

Lezuhant a bucurestii-bécsi repülőgép

Arad és Hunyadmegye határában borzalmas repülőszerencsétlenség történt. A Bucuresti-Budapest-Bécs között közlekedő repülőgép Risculita községnél lezuhant. A gépen 16 utas és három főnyi személyzet tartózkodott. A katasztrófa következtében többen meghaltak és megsérültek. Bucurestiből bizottság utazott a helyszínére a vizsgálat lefolytatására.

Egyesztendő a német-orosz szerződés

A moszkvai paktum megmentette Európát a megrázkodtatástól

Berlinből jelentik: A Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz legutóbbi számában foglalkozik a német-orosz szerződés megkötésének egy éves fordulójával és megállapítja, hogy

ez a szerződés az aláíró hatalmak számára a biztonság és az egymás iránti bizalom érzését adta. Ennek az egyezménynek a megkötése egyben megmentette Európát azoktól a megrázkodtatásoktól, amelyeket a nyugati hatalmak készítettek elő.

A háború első részének eddigi tapasztalatai megerősítették a német-orosz szerződéshez fűzött reményeket. Ennek az egyezménynek a hatása képpen sikerült hatálytalanítani a plutokrata hatalmak különböző manővereit, amelyekkel meg akarták rontani a német-orosz viszonyt. Ennek az eseményeknek gazdag évnék az eredményei a két nagyhatalom számára annak bizonyosságát adták, hogy

a jó utat választották abból a célból, hogy a jövő problémáit szilárdan uralkodják.

Bizonyos, hogy a német-orosz egyezmény szilárd alapját képezi a régi világ újjászervezésének, a haladás és a biztonság jegyében, az összes akadályok ellenére.

Egyébként a mai német sajtó kivétel nélkül vezérelte a német-orosz egyezménynek szentelt. A lapok megemlítik hogy ezt a szerződést az a közös felismerés hozta létre, hogy az Anglia és Franciaország által Moszkvának felajánlott katonai szerződésnek egyetlen célja volt, éspedig az, hogy Oroszországot az önző angol érdekeknek áldozzák fel.

Rómából jelentik: Az olasz sajtó péntek

reggeli számaiban hatalmas cikkekben foglalkozik a német-szovjetorszag szerződés megkötésének egy esztendő évfordulójával. Részletesen ismertetik az olasz lapok, a két nagyhatalom között kötött megállapodást,

amely arra irányul, hogy más államoknak ellenük irányuló támadást közösen megakadályozzák és kötelezik magukat, hogy részben minden fontosabb közös kérdést megtanácskoznak egymással és kicserélik egymás információit. A Popolo di Roma leszögezi, hogy ennek a két nemzet közötti megállapodásnak helytállóságát az események igazolták be. Bismarck elgondolását követte a német diplomácia, mikor ezt a nagy horderejű lépést kezdeményezte, mert a vasankellari céldöntés volt mindig az, hogy Oroszországot elválasszák a nyugati hatalmaktól és megszüntesse az angol intrikálás lehetőségét.

Az olasz újság megjegyzi, hogy Anglia még most sem adta fel ugyan reményét arra, hogy Oroszországgal kapcsolatokat próbáljon teremteni és kétségbeesett erőfeszítéseket tesz propagandája útján, hogy ezt a lehetőséget a közvélemény elhitesse, azonban a német politikai és diplomáciai tevékenység nemcsak a Birodalomnak, hanem a Szovjetnek is bebizonyította, hogy ez az egy év előtt megkötött szerződés mindkét hatalomnak komoly hasznot hozott.

Lemondott az argentinai köztársasági elnök, mert korrupciós ügybe keverték

Buenos Airesből jelentik: Robert Ortiz az argentin köztársasági elnöke váratlanul lemondott elnöki méltóságáról és ez

a hír óriási szenzációt keltett egész Amerikában, az argentin közvéleményt pedig valóságos felvillanyozta.

Ortiz elnök nyílt levelet intézett az ország népéhez és ebben kifejti, hogy

lemondásának az oka abban rejlik, hogy inkább kíván egyszerű polgár lenni az államban, semmint egy köztársasági elnök, akit azzal vádolnak, hogy hivatásának és méltóságának meg nem felelő és azzal összeférhetetlen módon működött.

Rágalom — írja nyílt levelében a lemondott elnök — mintha hosszú elnöki működésem alatt

az állam kárára történő bármilyen korrupct eljárás támogatam volna és leszögezem, hogy a Polmar közelében levő államterület eladása akkor történt, mielőtt engem még elnökévé választottak volna. Ezt az ügyet különben a szenátus és a képviselőház együttes vizsgálóbizottsága ellenőrizte és letárgyalta és megállapította, hogy ő ettől az egész ügytől teljesen távol áll és semmilyen intrika kísérlet sem tudta a közte és a parlament között fennálló kapcsolatokat megzavarni.

Az argentin lapok jelentése szerint a kamara és szenátus tagjait szombatra együttes ülésre hívták össze. A radikális szocialista pártok, a melyek a kormánytöbbséget képviselik a törvényhozásban, valószerűleg olyan álláspontot foglalnak el, hogy nem szabad elfogadni az elnök lemondását.

Uj rendelkezések az országuti közlekedés rendjének biztosítására

Topor Ioan csendőrhadtestparancsnok és Hagichirea Achil, a csendőrhadtest közlekedési osztályának vezetője a közutakon való közlekedéssel kapcsolatban felhívást bocsátott ki, amelynek főbb pontjai a következők:

A közlekedési eszközök vezetői tartásuk szem előtt, hogy a közlekedés csak az úttest jobb oldalán van megengedve. Ne fokozzák fölöslegesen és különösen a falvakon való áthaladások ne lépjenek túl a megengedett sebességet.

Tilos nagy sebességgel előzni.

Az előzés után legalább 100 métert kell előre haladni, majd az úttest jobb oldalán tovább hajítani. Az aki az előzésnél rövid vonalban vág át az úttest jobb oldalára, könnyen halálos végű szerencsétlenséget idéz elő. Útfolytatásoknál szerpentineken, völgyben, vagy dombon másik kocsi előzése tilos. Vasúti átjáróknál, vagy ellenőrző pontokon a járművek az érkezés sorrendjében, csak egymásután haladhatnak.

Két gépkocsi találkozásánál a fényt csökkenteni kell,

mert ellenkező esetben könnyen baleset történhetik. Olyan esetekben, amikor az autó kénytelen az országúton vesztegelni, a kocsit az úttest jobb oldalán, közvetlenül az árok mellett helyezik el. Kerékpárosok ne haladjanak az országúton csoportokban, hanem egymásután. Az országúton a járókelők az úttest bal oldalán haladjanak, mert így a hátuk mögött érkező járművek tekintetében biztonságban lesznek. Tilos a járműveket olyképen megterhelni számmával, fával, stb., hogy az az úttestnek több, mint a felét elfoglalja. Ne engedjünk az úttestre gyermekeket és háziállatokat, mert ezáltal közlekedési szerencsétlenség történhetik. Végül

mindenki tartsa magánál igazoló írást, a járókelők személyazonosságát igazolványukat, míg a gépkocsivezetők hajtási igazolványukat és az egyéb szükséges írásokat, amelyet az ellenőrző hatóságok felszólítására fel kell mutatni.

ELGRÁDBAN

ebben az évben közel 100 magyar egyetemi hallgató tanult. Nagy része az ottan tanuló főiskolásoknak tagja a Bolyai Farkas diákegyesületnek. Ennek keretén belül évről-évre lendületesebb munka folyik. Állandó kultúrelőadások szolgálgják az általános érdekű problémák felszínre tartását. Állandóan ismétlődő helyesírási tanfolyamok tartanak a nem magyar iskolába járt főiskolások részére. Ezen kívül az egyesület keretén belül szakosztályok alakultak: orvosi, állatorvosi, technikai, zenei és sport szakosztály. Ezek habár kisebb egységeket alkotnak, munkájukkal sokban hozzájárulnak az egyesület egyetemes munkájához. A szakosztályok elsőrendű célja az, hogy az egyetemi hallgatók számára megjelölje azt az irányt, a melyen haladva szak tudásukat majdan kisebbégi élet hasznára fordíthatják. Az egyesület vezetésének gondját képezte, hogy az elsőévesek figyelmét felhívja az egyetemi élet veszélyeire és bevezesse az egyesület szigorúan keresztény és magyar szellemébe. Az egyesület oldotta meg a diáksegélyezés ügyét is, amivel kapcsolatban sokszor hősiesség lemondások árán tették lehetővé a magyar fiúk, hogy arra rászoruló társuk segélyben részesüljön. Szegénységük ellenére bekapcsolódtak a jogoszláviai magyarság kölcsönös segélynyújtási akciójába is. Erejükön felül összeget gyűjtöttek az árvízkarosult és tűzkarosult jogoszláviai magyaroknak. Az előbb említett segélyt úgy teremtették elő, hogy a tagok egy rögtönzött tagterezleten egyhangúan egésznapos ételműkrl mondottak le.

TARDIEU VOLT FRANCIA MINISZTERELNÖKÖN SÜLYOS ELMÉBAJ TŰNETEIT MUTATÓKNAK. Rómából jelentik: A Messagero értesítése szerint André Tardieut, volt francia miniszterelnököt súlyos elmébbajjal kórházba szállították. Tardieu már régebben visszavonult a politikai életből. (Rador.)

Megmentette a vaddisznó a juhászort egy ámadó medvétől. Kézdivásárhelyről jelentik: Izgalmas kalandban volt része Márton Ferenc juhászornak, aki a berecki erdőben legetette nyáját. A pásztor hirtelen arra lett figyelmes, hogy a rá bízott állatok valamitől megijedtek s amikor a juhok köze lépett, legnagyobb megdöbbenésére egy hatalmas anyamedvével állott szemben. Botjával a medvére sújtott, mert úgy gondolta, hogy a hatalmas állatot ezzel elriaszthatja. A medve azonban két ábra emelkedett és úgy közeledett a pásztorhoz. Márton Ferenc a fenyegetően közeledő medve elől, egy fára menekült, de a medve oda is követte. Már veszedelmes kezdett lenni a helyzet, amikor a közepben egy vaddisznó tűnt fel, mire a medve legrögt a fáról és eltűnt az erdő sűrűjében. A vaddisznó, amely észre sem vette ezt a jelenetet, szintén eltűnt s így a pásztor minden baj nélkül úszta meg a könynyen végzetessé válható kalandot.

ALESSANDRO BONCI OLASZ TENORISTA MEGHALT. Rómából jelentik: Az olasz zenei életnek nagy gyászva van. Egyik kiválósága: Alessandro Bonci, a világhírű tenorista elhunyt. Bonci nagyon szegény szülők gyermeke volt. Bámulatos akaratereje és tehetsége azonban célhoz vezette. Miután első énekese lett a híres lorcotti énekarnak, Pármában kapott szerződést, majd Milánóban a „Faust”-ban lépett fel először. Különösen az antik olasz operák kiváló művésze volt és karrierje mindig példaképpen fog állani az olasz művészek előtt.

Egure Pavel rendőrfelügyelő átvette hivatalát. Megírtuk, hogy Epura Pavel helyettes rendőrfelügyelőt a Temes-Torontál megyei biztonsági és bünyügyi rendőrség élére nevezték ki. Új állását tegnap elfoglalta és ebből az alkalomból fogadta az újságírókat. Egure Pavel helyettes rendőrfelügyelő kijelentette, hogy új állásában is mindig rendelkezésére áll a közönségnek. Bárki bizalommal fordulhat hozzá jogos kérelmével, vagy panaszával, mert annak meghallgatása után igyekezik fog, hogy a jogos kérelmet teljesítse és a panaszokat orvosolja. Az a célja, hogy a rendőrség és a közönség közötti barátságos legyen a viszony, mert a rendőrség, így tudja legjobban szolgálni a közérdeket.

A villanyüzem áprilisi működése. A temesvári városi villanyüzem most adta ki áprilisi működéséről szóló kimutatását. Eszerint ez év áprilisában összesen 2.073.147 kilowattóra villamos áramot termelt. Ebből a háztartásokban 349.248, az utcai világításra 72.308, motorikus erőre 823.182, a nagyfogyasztók 307.975 és a villamos vasút üzembentartására 177.840 kilowattórát használtak fel. A termelt villamram előállításához 1.525.718 kilo közszénre volt szükség. A városi villamos vasút áprilisban összesen 1.414.942 személyt szállított és kocsijai 271.789 kilométernyi utat tettek meg. A mostani kimutatásból — az eddigi szakasztól eltérően — hiányoznak a városi villamos mű bevételeire és kiadásaira vonatkozó adatok.

TELMÁNYI EMIL MAGYARORSZÁGI HANGVERSENYKÖRUTAT TERVEZ. Telmányi Emil az aradi származású világhírű hegedűművész, aki hosszabb ideje Kopenhágában tartózkodik, most közölte a magyarországi hangversenyrendezőktel, hogy őszire hazajön, s az új hangversenyútvonal fel fog lépni a nagyobb magyar városokban.

Hunyady Sándor súlyos beteg. Newyorkból jelentik: Hunyady Sándor, aki már hosszabb ideje Newyorkban tartózkodik, súlyos tüdőgyulladásban megbetegedett.

A fehér kenyér ára már 17 lei

Az egységes lisztből készült kenyér ára változatlan marad

A királyi helytartóság mellett működő árellelőző bizottság tegnap délelőtt tartott, amelyen Marta Alexandru dr. királyi helytartó megbízásából Popovici Virgil ezredes-prefektus elnököt. A várost az ülésen Warth Péter dr. alpolgármester és Loichita Eutim dr. gazdasági tanácsnok képviselték. Az árellelőző bizottság úgy döntött, hogy az egységes lisztből készült kenyér ára változatlanul továbbra is 13 lei marad kilónként. Az egységes liszt eddig a malomban kilónként való vásárlásnál 12.20 leibe került és ezt a bizottság most 12.50 leire emelte, a viszonteladónál az egységes liszt ára kilónként 13 lei, vagyis ugyanannyi, mint a belőle süített kenyér.

A temesvári pékparosok céhe tegnap délelőtt Sechei Alexandru elnökletével szintén ülést tartott és ekkor megállapították, hogy elegendő egységes liszt áll jelenleg a pékek rendelkezésére. Az értekezlet a fehér kenyér árát, amely eddig tizenöt lei volt, kilónként, tizenhét leiben állapította meg. A rozskenyér és franzella ára mátlól kezdve darabonként kilenc lei.

A pékek foglalkoztak továbbá azzal a kérdéssel is, hogyan lehetne a mai magas búzaárak mellett olcsóbb kenyeret biztosítani a fogyasztóknak. Részletes emlékiratot készítettek ebben az ügyben és azt a földművelésügyi és kereskedelmi minisztériumnak terjesztik elő.

Amikor a pereskedő felek kibékülnek...

A temesvári járásbírósnál tárgyalásra kitűzött perek között tegnap egy házaspár ügye is szerepelt. A férj volt a vádlott, mert nemrégiben haragjában néhány nyaklevest osztott ki élete párjának. Emiatt a menyecske annyira megharagudott, hogy ügyvédhez rohant és bejelentette, hogy perelni akarja az urát. Így került azután a fiatal férj a bíróság elé. A fiatalasszony két idősebb nő kíséretében jelent meg a tárgyaláson. Ezeknek kellett volna a férj bűnösségét igazolni. Kihallgatásukra azonban nem került a sor, mert a sértett asszonyka haragja már lecsillapodott és megbánta hevességét. Mert hát mi is történt?

Kaptam néhány pofont... más asszony is kapott az urától... Azért csak jó ember az uram... a pofonok sem voltak túlerősek, nem esett le tőlük a fejem...

Igy érvelt az asszony és elhatározta, hogy kibékül az urával. Diplomatikusan fogott hozzá tervének megvalósításához. Többször elsétált ura és parancsolója előtt, aki a folyosó egyik ablakmélyedésébe húzóda, haragos arcral várta a tárgyalás megkezdését. A férj úgy tett, mint ha nem is venné észre feleségét, de ennek egyszer mégis sikerült elkapnia a tekintetét és akkor hozzálépve, beszélgetni kezdett vele:

— Haragszol még rám?
Választ azonban nem várt, hanem folytatta:
— Lásd, én megbocsátottam neked és ha te is úgy akard, elmaradhat a tárgyalás...

A férj morgott valamit, de nem mutatott nagy hajlandóságot a békülésre, mire az asszony sietve kijelentette:
— A tárgyalás sok pénzbe kerül... az ügyvéd is mondta... aztán miért ne takarítanánk meg ezt az összeget... nem érdemes pereskedni azért a két pofonért...

A költségek és a pénz említése engedékenyebbé tették a férfit, de még mindig voltak aggodalmak:
— Most akard a pénzt megtakarítani, ami-

kor már ügyis odaadtad az ügyvédnek?
— Nem adtam egy banit sem, — erősködött az asszony.

Ez a válasz már tetszett a férjnek, aki ünnepélyesen kijelentette:

— Akkor szent a béke... Megspóroljuk a pénzt és nem háborúskodunk a bíróság előtt...

Amikor a járásbírósnál jegyző beszélt a tárgyalóterembe a házaspárt, az asszony odaállt az emelvény elé és férjére tekintve, bejelentette:

— Bíró úr kérem, én megbocsátottam az uramnak... kibékültünk...

A járásbíró ezt tudomásul vette és megszüntette az eljárást. Kénytelen-kelletlen, az ügyvéd is tudomásul vette ezt. Az asszony nem is remélte, hogy ilyen simán megússza a dolgot és ezért még aziránt érdeklődött, hogy hát mit is kell majd neki fizetni?

— Semmit, — adta meg a felvilágosítást a járásbíró.

— Az ügyvédnek sem kell fizetni? — kérdezte az asszony.

— Hallod, hogy nem kell fizetni semmit. Senki sem kap pénzt tőlünk. Gyere már, — sürgette a férj.

— Elmehetnek, — szolt rájuk a járásbíró, — de aztán megférjenek egymással...

A kibékült felek sietve elhagyták a tárgyalótermet. Mögöttük kicsoszogott a folyosóra a két tanu is. Az öreg néniknek nem tetszett a váratlan fordulat és ezért méltatlankodtak is.

Hát ha tudtátok, hogy kibékültök, miért nem mondtátok már reggel? Itt ültünk délig és hiába vártunk... De leshettek is, hogy még egyszer tanuskodjunk az ügyetekben... Még ha agyonveritek egymást, akkor sem...

A férfi és az asszony nem válaszoltak, hanem karonfogva elmentek. A nénikék, akik azt remélték, hogy tanuskodásukkal teljesen elszakíthatják egymástól a házastársakat, gvülölködvé néztek utánuk... (kafer)

BARTÓK BELA ÖSSZEEL ISMÉT AMERIKÁBA UTAZIK. Budapestről jelentik: Bartók Béla a világhírű magyar zeneszerző és zongoraművész tavaszi amerikai hangversenykörútján nagy sikerrel szerepelt és már akkor meghívást kapott egy öszi hangversenykörútra. Mire a budapesti zenei élet kimagasló egyénisége, már nem egyszer járt amerikaiában, ahol osztatlan sikert és elismerést szerzett a magyar művészetnek. Bartók Béla az újabb meghívást elfogadta és még októberben feleségek társaságában az U.S.A.-ba utazik, ahol több nagyvárosban öszi hangversenyeket ad. Az amerikai zenei főiskolákon 4 előadást is fog tartani a népdalgűjtésről, melyet saját munkásságának gyümölcseivel; az erdélyi népdalok gyűjteményének bemutatásával fog illusztrálni.

Beiratások a temesvári Notre Dame-iskolákban. A Misszionyunkról elnevezett iskolánövekek temesvári középiskolába a beiratások hetfőn aug. 26-án kezdődnek. A középiskolákba augusztus 21-ig lehet beiratkozni. Az első osztályba való felvételi vizsgákat szeptember 3-án, az ötödik osztályba való felvételi vizsgákat pedig szeptember 5—6-án tartják meg. A javító vizsgák szeptember 2-án és 3-án lesznek. A Notre Dame elemi iskolákban szeptember 2—9 napján lehet beiratkozni.

Bejárás az Erzsébetvárosban. Máthé Antal erzsébetvárosi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy Giurgiu ucai lakásában betörők jártak. A tettesek a nyitott ablakon keresztül bemásztak az egyik szobába, ahonnan fehérneműt és két fényképezőgépet vittek el.

Jövő vasárnap lesz unitárius istentisztelet. Az augusztus huszonötödikére hirdett unitárius istentisztelet egy héttel később, szeptember elsőjén délután öt órakor tartják meg.

A temesvári római katolikus magyar főgimnáziumban a beiratkozások augusztus 26-tól, hétfőtől kezdve hétköznapokon délelőtt 9 és 1 óra között lesznek. A javító vizsgálatok szeptember 2-án, az I. osztály felvételi vizsgáját pedig szeptember 5-én reggel 8 órakor tartják.

Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Rodna Nicolae mérnök Lucia Maria nevi leánya, Csendes Sándor munkás Erzsébet nevi leánya és Creindler Lázár asztalos Jenta nevi leánya.

Könyv a filmezés történetéről. Az UFA filmgyár, amelynek mozarabja az egész világon ismertek és kedveltek, nemcsak filmgyártással foglalkozik, hanem a filmtechnika terén érdekes és sok eredménnyel járó kísérleteket is végez. A közelmúltban az UFA az irodalmat is a film szolgálatába állította és így munkásságának újabb terét mutatja be a közönségnek. Filmmel és filmkutatás címen az UFA tudományos könyvsorozatát indított meg, amelynek most már második kötete jelent meg. Ennek a nyolcvan oldalas, szízes kiadású és számos képpel tarkított könyvnek a szerzője Hans Traub dr., aki Amikor filmezni kezdtek címen az olvasó elé tárja a film születését és első megjelenését. A mai ember, aki beül a mozgóképszínházba és ott a legmodernebb technikával készült kintnő, hangosan beszélő filmetek élvezi, nem is sejtji, mennyi kísérletezésbe, mennyi fáradságba és mennyi küzdelembe került, amíg a filmet és a filmfényképezést feltalálták. Traub dr. könyve a nem szakemberek előtt is élvezetesen beszél el a filmezés történetéről. Tanulságos könyv ez, amelyet használni lehet forgatni. Az UFA könyvsorozatnak következő kötetét bizonyára szólnak majd a modern filmtechnikáról is, amelynek megértéséhez feltétlenül szükséges az a mostani mű.

= KÖZGAZDASÁG =

A Banca Nationala négyéves nemzeti politikája

A kisebbségek visszszámítási hitelének 1937-ben történt korlátozása. Hogyan áll most a visszszámítási hitel aránya?

A félhivatalos Romania mai számában néhány rendkívül érdekes részletet közöl arról az akcióról, amelyet a Banca Nationala már 1937 óta folytat az ország iparának és kereskedelmének nacionalizálása érdekében. „A gazdasági élet nacionalizálása — írja a lap — nem lesz többé szemforgató programszerű célkitűzés, amellyel a politikai pártok a választások küszöbén a választókat szédítették. A gazdasági élet nacionalizálása az állam hivatalos gazdasági politikája lett. Ha a Banca Nationala objektív okokból és nem akarván zavarni az ország gazdasági fejlődésének szerves folyamatát, nem folytatott mindig tiúntetően a gazdasági élet erőszakos nacionalizálására irányuló politikát, ez nem jelenti azt, hogy a nacionalizálás nem lett volna állandó irányelve.

„A BANKOK 80 SZAZALÉKA KISEBBSÉGI KÉZBEN?”

1936-ban Mitita Constantinescu bankormányzó vizsgálatot rendelt el a pénzügyi körzetben, választva a következő kérdésekre:

1. Milyen következményekkel járt a konverzió?

2. Mi maradt meg a bankhálózatból a konverzió nyomán? (Életképes bankok, amelyek támogatandók és életképtelenek, amelyeket likvidálni kell.)

3. A bankok kihelyezései és visszszámítási a Nemzeti Banknál.

4. A betétek és betétesek helyzete.

A Nemzeti Bank fiókjainak figyelmét felhívták arra, hogy a vizsgálatnál tartsák szem előtt a kérdés nemzeti jellegét.

A vizsgálat eredménye elképesztő volt. Az összegyűjtött statisztikai adatokból kiderül, hogy a bankok 80 százaléka idegen, kisebbségi, főleg zsidókézen van, továbbá, hogy a pénzügyi műveleteket csaknem kizárólag a kisebbségek, hajtották végre. Megállapítást nyert, hogy a román bankok úgy számuk, mint forgalmuk tekintetében nagy hátrányban vannak a kisebbségi bankokkal szemben; e bankok románoknál való főkihelyezése vagy nem létezett, vagy pedig 5—10 százalékot tett ki azoknál a bankoknál, amelyek „románoknak is” kölcsönöztek; a betéteknél viszont a kisebbségek számban és összegszerűségben egyaránt jelentős hányadot képviselnek. Konklúzióképpen kiderül tehát, hogy míg a román elem gazdaságilag erőtlen, addig a kisebbségek a gazdasági élet igazi urainak bizonyultak.

A Banca Nationala vezetősége azonnal munkához látott. Egyrészt meg kellett akadályozni azon törekvést, hogy rátegyék kezüket az összes termelési forrásokra, monopolizálva az árus hitelforgalmat, másrészt segíteni kellett a román elemet. Alapos tanulmányozás után a Banca Nationala 1937-ben Kolozsváron, Csernoviban, Kisenevben és Iasiban megbeszélésre hívta össze a fiókvezetőket. Ezeket a megbeszéléseken a fiókvezetők utasítást kaptak, hogy kisebbségeket a visszszámítási hitelnek csak 25 százalékban fogadjanak el, míg a többi, románok által aláírt váltókból kell, hogy rekrutálódjék.

A kisebbségek visszszámítási hitelének 1937-ben történt korlátozása. Hogyan áll most a visszszámítási hitel aránya?

4. Kötelezik a Banca Basarabieit, hogy egész személyzetét és vezetését románokkal cseréljék ki. Így járnak el más erdélyi és bukovinai bankoknál is.

5. Mezőgazdáknak hosszú lejáratú hitelt nyújtanak föld, marha, vetőmag és mezőgazdasági gépek vásárlására.

6. Különlleges hitelek folyósítanak román kereskedőknek, lelkészeknek, tanároknak, hogy kisebbségi kézben levő javukat vásárolhassák meg.

7. Hitelek folyósítanak erdélyi román bankoknak a román betétesek betéteinek visszafizetésére.

8. A cadiateri telepések különleges hiteleknek kapnak.

9. Megalakul a mezőgazdasági termelést segítő és iparosító bank.

10. Megalakul az iparos hitelbank, amelynek célja a román kisiparosok támogatása.

A VISSZLEZÁMÍTÁSI HITEL MAI HELYZETE

Ezen akció eredményeképpen 1940 augusztus elsőjén a Banca Nationala több, mint húszmilliárd leinyi váltótárcája a következőképpen van elhelyezve:

15 milliárd 918 millió 636 ezer, vagyis 79,3 százalék románoknál.

2 milliárd 272 millió 065 ezer, vagyis 11,2 százalék zsidóknál.

768 millió 475 ezer, vagyis 3,84 százalék magyaroknál.

107 millió 750 ezer, vagyis 0,54 százalék magyaroknál.

59 millió 249 ezer, vagyis 0,29 százalék magyaroknál.

901 millió 820 ezer, vagyis 4,51 százalék nemzetiségeknek.

Ha négy év alatt a Nemzeti Bank annyira lenállás, sokszor maga az állami apparátus ellenállása mellett is a románok javára fordította a hitel arányát, ez azt bizonyítja, hogy a kisebbségek kötelezettségét. Annál inkább várható a Banca Nationala energikus nacionalizáló tevékenység most, midőn az egész állami apparátus ezen nagy ügy színterében áll — fejezi be érdekes leírásokat tartalmazó cikkét a „Romania”.

4. Kötelezik a Banca Basarabieit, hogy egész személyzetét és vezetését románokkal cseréljék ki. Így járnak el más erdélyi és bukovinai bankoknál is.

5. Mezőgazdáknak hosszú lejáratú hitelt nyújtanak föld, marha, vetőmag és mezőgazdasági gépek vásárlására.

6. Különlleges hitelek folyósítanak román kereskedőknek, lelkészeknek, tanároknak, hogy kisebbségi kézben levő javukat vásárolhassák meg.

7. Hitelek folyósítanak erdélyi román bankoknak a román betétesek betéteinek visszafizetésére.

8. A cadiateri telepések különleges hiteleknek kapnak.

Az ügynök hatásköre és az üzletátvevő felelősége a kereskedelmi törvény módosításában

Az augusztus 20-iki rendelet törvény, amely módosítja a kereskedelmi törvény intézkedéseit, alaposan körvonalozza az ügynök és az utazó ügyeltek köreit. Törvényes rendezés körébe vonatott több kérdés, amely eddig csak a joggyakorlat által szabályoztatott.

Megkülönböztet a törvény utazót (comis voiajeur) és ügynököt. Az elsőkre nézve kijelenti, hogy külön engedély nélkül, saját számlára nem foglalkozhatnak azonos tárgyú ügyletekkel, mint megbízók.

A kereskedelmi ügynök az, aki állandóan egy, vagy több, bel- vagy külföldi kereskedő által megbízást nyert, hogy bizonyos körzetben kereskedelmi szerződések megkötéséről tárgyaljon. Az ügynök a kapott megbízáshoz képest tartozik feladatát teljesíteni és köteles 1. a megbízó kereskedő részére információkat szerezni, 2. minden megbízó részére külön könyvet vezetni, 3. a megbízókat áruit külön tartani.

Ezentul a törvény erejénél fogva nem jön létre az az ügylet, amelyet a kereskedő kellő időben nem fogad el az ügynök jelentésének vétele után. Kérdés, hogy ez a jogszabály áll-e az utazó által jelentett ügyletekre is, mert erről a törvény nem beszél. Az ügynöknel ezentul jogérvényesen tehető meg a szállított áru elleni minőségi és mennyiségi kifogás, amiről az ügynök tartozik megbízóját értesíteni.

Az ügynöknek joga van a jutalékra, részbeni teljesítés esetén a részletjutalékra. A törvény azt is meghatározza, hogy amennyiben a megbízó az ügynök körzetében közvetlenül köt ügyletet, akkor ezután is jár az ügynök jutalék. Ha az ügylet akár a felek kölcsönös megegyezésével, vagy akár valamelyik fél hibájából visszamegy, — az ügynököt megilleti a jutalék. Kivételesen képez, ha az ügynök hibájából ment vissza az ügylet, vagy olyan okból, amelyet ha megbízója az ügylet megkötésénél ismert volna, azt nem fogadta volna el.

A jutalék minden fél év végén fizetendő az ügynök számára és elküldendő folyószámlájára, valamint az ügynök által közvetített ügyletek számlamásolata. Ha nincsen ellenkező kikötés, úgy a felmerült költségek az ügynököt terhelik. Ha végül az ügynök nem nevezi meg azt a felet, akivel az ügyletet megkötötte, személyében felelős az ügylet végrehajtásáért. Ha a megnevezés

9. Megalakul a mezőgazdasági termelést segítő és iparosító bank.

10. Megalakul az iparos hitelbank, amelynek célja a román kisiparosok támogatása.

A VISSZLEZÁMÍTÁSI HITEL MAI HELYZETE

Ezen akció eredményeképpen 1940 augusztus elsőjén a Banca Nationala több, mint húszmilliárd leinyi váltótárcája a következőképpen van elhelyezve:

15 milliárd 918 millió 636 ezer, vagyis 79,3 százalék románoknál.

2 milliárd 272 millió 065 ezer, vagyis 11,2 százalék zsidóknál.

768 millió 475 ezer, vagyis 3,84 százalék magyaroknál.

107 millió 750 ezer, vagyis 0,54 százalék magyaroknál.

59 millió 249 ezer, vagyis 0,29 százalék magyaroknál.

901 millió 820 ezer, vagyis 4,51 százalék nemzetiségeknek.

Ha négy év alatt a Nemzeti Bank annyira lenállás, sokszor maga az állami apparátus ellenállása mellett is a románok javára fordította a hitel arányát, ez azt bizonyítja, hogy a kisebbségek kötelezettségét. Annál inkább várható a Banca Nationala energikus nacionalizáló tevékenység most, midőn az egész állami apparátus ezen nagy ügy színterében áll — fejezi be érdekes leírásokat tartalmazó cikkét a „Romania”.

utóbb történt, a felek közvetlen jogviszonyba kerülnek egymással, de az ügynök (közvetítő) felelősége érintetlen marad.

A mostani módosítás rendezel az üzletátvevő házias kérdését is, nagyjában úgy, ahogy az erdélyi üzletátvevői törvény intézkedett.

„113. szakasz. Valamely üzleti vállalat meg szerzője magára veszi a vállalatot illető minden kötelezettségeket és tartozásokat, amelyeket az átruházás idején ismert, vagy ismerni kellett volna az üzleti vállalat értékének a korlátai között — anélkül, hogy a felek megegyezés eltérhetne ezen rendelkezéstől.

Az átruházó az üzletátvevővel egyetemlegesen felelős marad három éven át az üzleti kötelezettséget és tartozásokat, hacsak a törvény rövidebb elévülési határidőt nem állapít meg.

Az elévülés esedékes tartozásokra nézve az átruházásnak a cégkönyvbe való bevezetésének a Monifuror Oficialban való meghirdetése napjától, egyéb tartozásokra nézve a lejáratától foglyik.

Hasonlóképpen az üzletátvevőt illetik — el lenkező megállapodás hiányában — a követelések”.

Nem intézkedik a törvény a rokon-üzletátvevő rosszhiszeműségi vélelméről. Az ingatlan átruházására eddig a felek külön megállapodás volt hatályos, ezúttal az új szöveg annyit mond, hogy az ingatlanátruházás a magánjog szabályai szerint történik.

Egy most kiadott törvényrendelet kimondja, hogy a II. Carol király kereskedelmi kódex 1940 szeptember hó 15-én lép életbe.

— Új illeték a rádiókészülékekre. A rádió behozatalánál a jövőben a Román Rádióalap javára a következő illetékeket szedik: a) teljes rádiókészülékeknél (a lámpák kivételével) csomagolás nélkül netto kg. 50 lei, b) alkatrészek után nettó kg. 20 lei, c) lámpák és csövek után kg. kint 30 lei. Az új illetéket a vámhivatalok szedik.

— KÖZGYŰLÉST TART A BANSÁGI GYÁROK GYÁROK SZÖVETSÉGE. A Bányászati Gyárosok Szövetsége közgyűlést augusztus huszonhatodikán, hétfőn délelőtti tízenegy órakor tartja a kereskedelmi és iparkamara tanácstermében.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UCCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

— **A búza ára — minimális.** A gabonakereskedők szindikátusának kérelmére a nemzetgazdasági minisztérium a búza árával kapcsolatban közölte, hogy a hivatalos ár minimális, tehát azon áll lehet vásárolni. Erre a megvilágításra azért volt szükség, mert a gabonakereskedelem tevékenységét megbénította az a felfogás, hogy a hivatalos áron felül vásárolni nem lehet, holott különböző paritásban, a szállítási és egyéb költségek emelően hatnak az árakra.

— **Mezőgazdasági gépek által szerzett jövedelem adómentessége.** Az augusztus 15-iki törvény mentességet biztosít a gazdáknak a kereskedelmi és ipari adó alól a mezőgazdasági gépek által szerzett jövedelemre. Ez a mentesség nem vonatkozik arra az esetre, ha a gépeket bérbeadták, amikor is ipari adó fizetendő a bérösszeghez képest. Nem képez különbséget a mentesség tartalmában, hogy a mezőgazda saját, vagy bért földön dolgozik.

(=) **Piaci árak.** A tegnapi hetipiacon a következő árak voltak: tők darabja 3—5 lei, káposzta fejenként 3—5 lei, kelkáposzta fejenként 2—4 lei, dídbab kilonként 10—12 lei, kalarábé darabonként 2—2 lei, saláta fejenként 1 lei, spenót kilonként 8—9 lei, vörös cékla kilonként 4—5 lei, hagyma kilonként 4—5 lei, krumpli kilonként 4—6 lei, paradicsom kilonként 8—12 lei, elteni való uborka 80 rab 100 lei, zöld kukorica csövenként 1 lei, paprika két darab 1 lei, levesbe való zöltség esomónként 2 lei, tojás darabja 2—2.20 lei, vaj 130—140 lei, lódként, juhtúró kilonként 40—46 lei, szilva kilonként 12—14 lei, alma kilonként 14—16 lei, körte kilonként 12—14 lei, cukordinnye 3—15 lei, görögnyenyé nagyság szerint 8—30 lei.

— **A Szeszmonopol vezetősége a szeszvélteli árak megállapításának kérdését tanulmányoztatja.** A kukorica és burgonyaárak nagyértvű emelkedése miatt az ipari szeszgyárak a zeste átvételi árának emelését kérték a Szeszmonopol vezetőségétől. A Szeszmonopol vezetősége zakértő bizottságot nevezett ki, amely most tanulmányozza a nyersanyagok árait. Ezt követően dönt a Szeszmonopol vezetősége az átvételi árak emelése felett.

— **Lanyhák a valuta árfolyamok a bucarestii magánforgalomban.** Az Argus jelentése szerint az egyes valuták árfolyamai lanyhábbak a bucarestii magánforgalomban. A dollár árfolyama 600 leire ment vissza, a fontért 1600 leit fizettek, ezzel szemben az aranyérmék árai szilárdak, így Napoleonért 3600 leit is fizettek. Az Argus szerint az üzletkötések nagyon gyérek.

(=) **Vállalatok és mesterek figyelmébe.** A temesvári állami tanoncothton igazgatósága közli a kereskedelmi és ipari vállalatokkal, valamint a kisiparosokkal, hogy rendelkezésükre tud bocsátani inasokat minden foglalkozás számára. Érdeklődni telefonon is lehet 40—99 telefonszám alatt.

— **Bánsági gabonaárak.** A bánsági gabonapiacra a takarmányárpa iránt mutatkozik érdeklődés. A piaci árak a következők: búza 750, tengeri 625, zab 500, takarmányárpa 520, sörárpa 600 lei százkilonként. A kamillatea kilója 70, fodormenta kilója 76 lei.

— **A hivatalos devizaárfolyamok.** A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalék felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 43.13—49.58, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 33 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.15—32.78, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélküli) pengő 26.50—27 (felár nélküli), cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélküli), török líra 82.92—92.

SPORTSEMÉNYEK

A szövetség elnöke szerint végleges a nemzeti bajnokság beosztása

Szeptember 1-én megkezdődnek a bajaoki küzdelmek

Marinescu tábornok, a labdarúgószövetség elnöke levelében „nyugtatta meg” azokat az egyesületeket, melyek tiltakoztak és „szertett jogaikra” hivatkozva követelték azok érvényesítését az új A-

liga beosztásával kapcsolatban. Az elnök levelében közölte, hogy a legutóbbi ligamódosítás most már végleges és szeptember 1-én a mérkőzések megindulnak.

A szövetség megtorló intézkedése a minősítő mérkőzésen meg nem jelenő csapatokkal szemben

Tekintettel arra, hogy több minősítésre utasított csapat vezetősége bejelentette, miszerint a csapatot nem indítják a mérkőzésen, a szövetség úgy határozott, hogy meg nem jelenés esetén az illető csapatot vesztes félnek nyilvánítja és elveszti a nemzeti bajnokság A. osztályába való jutás jogát.

A magyar nemzetközi teniszversenyek eredményei

A magyar nemzetközi teniszbajnokságok újabb meglepetése az, hogy Insi és a női egyesben Bárdot is legyőzte 0:6, 6:3, 6:4 arányban. A jugoszláv Flórián 6:2, 6:1-re győzött Vargáné ellen. A férfi egyesben Romanoni olasz 6:2, 6:2 arányban könnyen verte Tornyait, Ma Puncsec és Pallada is pályára lépnek.

Az olasz vízpoló válogatott győzelme Kecskeméten

Olaszország válogatott vízpolócsapata Kecskeméten is játszott az öt fővárosi játékkal megerősített KAC csapatával. Az olaszok 7:3 (3:3) arányban győztek. A mérkőzéssel kapcsolatban 100 m-es gyorsúszást Eleméri nyerte 1 p. 02.6 mp-cel. 2. Aréna olasz 1 p. 05.6 mp.

Gyalogló bajnokságot irt ki az atlétikai szövetség

Az atlétikai szövetség az országos bajnokságokkal kapcsolatosan érdekes gyalogló bajnokságokat is irt ki 3, 5, 10 km-es távolságokra és 1 órás időtartamra. A versenyzők azonban nem külön-külön, hanem egyszerre fognak indulni és azok — nevezésük szerint az elért kilométereknél sorra kiállnak a mezőnyből.

TRÓNUSDÖNTŐ BALETTCIPŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye. Írta: KUN-BÁN ANDRIS

— Drága Schöneheim báró, titkos tanácsos úr, eddig se voltam grófnő és mégis lábaim előtt hever Európa különböző országának minden előkelősége. Nem voltam grófnő és állandóan óriási erkölcsi és anyagi sikereket arattam. Különbem még nem is vagyok grófnő, egyelőre csak előlegezik nekem ezt a megszólítást, mert ügyemet nem intézte el még sem az államtanács, sem pedig a parlament.

— Grófnő igazságtalan saját magával és arisztokrata-társaival szemben, amikor így beszél. De különben is itt nem pusztán rólmuk van szó. A játékokkal nagyobb tétre megy. Bajorország nyugodtságát, boldogulását és hagyományos elégedettségét veszélyeztetik a felforgatók. Csillogó, de voltaképpen üres eszmékkel megbolondítják a népet, amelyet szerencsétlenségbe döntenek. A nép kedvéért nem szabad az új eszméknek győzniük.

Jó, titkos tanácsos úr, tegyék fel, hogy önnek igaza van. Nem értem azonban, miért mondja el aggodalmait nekem.

— Miért? Megmagyarázom, grófnő.

— Hallgatom.

— Szükség van rá, hogy a királyt megnyerjük a haladó párttal való erélyesebb szembeszállásra. Le kell törni ezeket az akarnokokat. Ennek pedig az államiaság csúcsáról, a királytól kell megindulnia.

— Szép, de ha így van, miért nem fordulnak az urak egyesenes öfelségéhez. Elvégre a titkos tanácsosoknak és államtanácsosoknak az a feladata, hogy valóban tanácsal is szolgáljanak a királynak. Eljének ezzel a jogukkal, báró úr.

— Tapogatóztunk, puhatóltoztunk már, grófnő. A király azonban úgy véli, hogy nem zárkozhatik el teljesen a fejlődés elől. Sajnos, trónörökös korában taloskat tartózkodott Rómában, ahol számos fiatal művészrel és kezdő politikussal barátkozott meg. Ezek most Olaszországban, Franciaországban és másutt mind előkészítők a forradalmaknak. A ki-

rály fiatal korában sok fantasztikus szóvirágot hallott tőlük a nép boldogításáról és a világrend újjászervezésének szükségességéről. Bizonyos tekintetben még most is azoknak a befolyása alatt áll. Képzelmek, amikor legutóbb az államtanácsban többen hangzottak a haladók eszméinek veszedelmességét, azt mondotta, hátha azoknak is igazuk van legalább részben és azt a véleményét nyilvánította, hogy talán kísérletezni kellene bizonyos új eszmék megvalósításával. Borzasztó ez, grófnő! Az ország őrde és a nép boldogsága nem lehet kísérlet tárgya. A mi szavunk és figyelmzettetésünk hatástalan maradt, grófnő. És most elérkezik az ön szereplésének ideje, grófnő.

— Hogyan képzei ezt, titkos tanácsos úr?

— Egyszerűen. Felvilágosítja öfelségét, hogy a haladók a fejlődés örve alatt mindent elpusztítással fenyegetnek, amit az a réteg, amely az állam ügyeit intézni, évszázadok alatt felépített. Megmagyarázza a királynak, grófnő, hogy a királyság fennmaradását kockáztatja, ha a haladókat, akik voltaképpen forradalmárok, nem fékezi meg és nem szorítja őket háttérbe. Ezt a feladatot önnek vállalnia kell, grófnő.

— És ha nem vállalom?

Határozottan, nyomatékka! mondottam ezt. Schöneheim báró valóságilag hápogott erre:

— Ezt ön nem teheti, grófnő, nem szabad megtennie.

— Pedig úgy van. Nem vállalkozom politikai kulisszák tologatására.

— Ha grófnő nem pártol hozzánk, annak súlyos következményei lesznek.

— Arról sem tehetek, titkos tanácsos úr. Azért férfiak és politikusok önök, hogy a súlyos következményekkel meg tudjanak birkózni.

— Csakhogy előbb önre köszöntenek be a súlyos következmények grófnő.

— Réám? — csodálkoztam.

— Igen, önre. Elfelejtette, hogy az ön honorátusa és grófi rangja való emelése tényleg még nem történt meg? Ha velünk ellenkezik és nem szegődik mellénk, úgy párthíveink ezt könnyen megakadályozzák.

— Beszélgetésünk során egyszer már említettem, titkos tanácsos úr, hogy eddig is megvoltam a grófi rang nélküli. Ezentul se halok bele, ha nem lesznek grófnő. Elveszhet a grófnői rang, csak a király marad meg nekem.

A báró hangja fenyegetővé vált, amikor erre válaszolt:

— Csalódik. A király sem fog megmaradni ön-

nek. Majd megtaláljuk a módját, hogy eltávolítsuk önt a király mellől.

— Ez talán mégsem önkötlől függ, hanem a királytól.

— Majd elvállik. Ön mint táncosnő érkezett Münchenbe és mint a király szeretője maradt itt. Majd szerzünk a királynak másik szeretőt és akkor ön elmeheit mint táncosnő.

Étkelen haragra gerjedtem erre a szemtelenség-re. Szinte rikácsoltam:

— Hogy meri ön az én magánügyeimet az önkö politikai eselszövényeibe keverni? Aljasság! Azonnal megyek öfelségéhez és elmondom neki, milyen titkos tanácsosa van és milyenek a trón többi támaszai.

Ugy látszik, ez mégsem lehetett inyére a titkos tanácsosnak, mert kissé alább hagyott a hangja:

— Kimagyarazhatnám ugyan a királynak, hogy ez a lépésem nem ellene, hanem éppen az ő érdekében történt, azonban mégsem kívánatos, hogy az uralkodó erről a beszélgetésünkről értesüljön. Nem magunk miatt, akik rendületelelül hívek vagyunk hozzá, hanem nem akarom, hogy megtudja, melkora veszedelem fenyegeti a haladó pártiak részéről. Tehát, kérem, ne szőljön az egészről az uralkodónak. Viszonyásul mi sem támadunk ön ellen, grófnő.

— Rendben van. De nem ön és azért miatt nem szölok öfelségének, hanem csak azért, mert ilyen galád dolgok elmondásával nem akarom a számat bemozsolni. Azonban a sértésért, amely rajtam esett, magam szerez magamnak elégtételt és pedig azonnal.

Körülnéztem, hogy honnan ragadjak fel valami virágvázát, melyet a titkos tanácsos fejéhez vág-hatnék.

Egyszerre megláttam az egyik asztalkán aranyfogantúny vékony lovaglopálcámat, melyet delután lovaglásom után szórakozottságból behoztam a szalónba. Kezembe kaptam és magasra emeltem.

— A báró úr most meglátja, hogy egy megsértett nő, akár táncosnő, akár pedig grófnő, hogyan szerez magának elégtételt.

Schöneheim ijedten hátrált két lépést:

— Csak nem akar engem megütni? Csak nem merészel ilyet?

Mulattam az elképedésén. És letettem arról az eredeti szándékomról, hogy a suhogó pálcával az arcába vágjak.

— Ne rettenjen meg! Nem marad az arcán a pálcá piros nyoma. Még azt találnák hinni az emberek, hogy valami fölszarvazott férj korbácsolta meg, akinek a feleségét elcsábította.

(Folytatjuk)

Ripensia—Electrica barátságos mérkőzés lesz holnap délután az Electrica pályán

A Ripensia és az Electrica csapatai holnap, vasárnap délután félhat órakor a temesvári Electrica-pályán barátságos mérkőzést játszanak. A mérkőzésen mindkét csapat legjobb összeállításban vesz részt úgy, hogy érdekes és nívós küzdelemre van kilátás.

Foto-Sport-Optic
Fotólaboratórium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-länder” gépek és filmek.
A. M. Mülley
Timisoara I,
Strada Solderer 11.
Fióküzlet: Bul. Berthelot 10.

Sportheiress mindentől

A Juventus beszüntette sportműködését. A fővárosi Juventus vezetősége ülést tartott és azon határozatot fogadott el. A határozat értelmében a Juventus tiltakozása jeléül nem vesz részt a nemzeti bajnokság B. osztályában, egyben pedig beszüntet minden sportműködését.

Spanyolország nemzetközi műsora. A spanyol szövetség összeállította a válogatott csapat műsorát. E szerint 1940 december 8-án a spanyol válogatott a magyar csapat ellen játszik. A további műsor szerint 1941 január 12-én és március 16-án a portugál, míg 1941 május 11-én az olasz válogatottal mérí össze erejét.

Uruguay—Argentína 3:0. A két ország válogatott csapatainak küzdelméből az uruguay válogatott került ki győztesként.

Zágráb—Pestvidék nemzetközi viadalt rendez a magyar szövetség vasárnap Csepelen a következő műsorral: 100, 400, 800, 1500, 3000 m., magasugrás, távolugrás, díszkosz, 110 m-es gát, 4x100 m. és svédváltó.

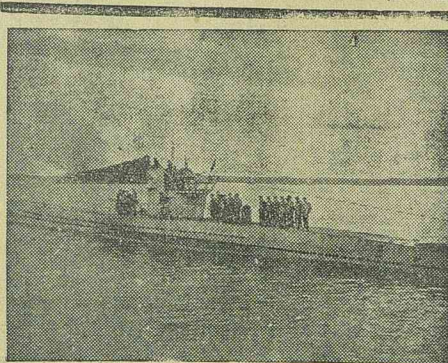
Kelen Jánost, a nagyszerű képességű magyar futóhajókat ismét meghívták Finnországba. Szeptember 10-re Temperebe (5000 m.) és szeptember 17-re Helsinkibe (10.000 m.)

A német—orsz támadást kizáró egyezmény első évfordulója

Berlinből jelentik: A lapok vezércikkében foglalkoznak a német-orsz támadást kizáró egyezmény megkötésének egy éves fordulójával. A sajtó általában megállapítja, hogy

a megkötött megállapodás mindkét fél várakozásait kielégítette.

A német-orsz szerződésnek rendkívül nagy jelentősége van, mert sok népet megmentett attól, hogy a háború borzalmaft megismerje. A mostani háború során is megfeneklett az az angol kísérlet, amely arra irányult, hogy egyenlenséget teremtsen Szovjetország és Németország között. A politikai természetű szerződésekkel párhuzamosan gazdasági újrendezés is történt és új gazdasági megállapodások jöttek létre az északi, keleti és a déleuropai országok között. (Rador.)

Német tengeralattjáró egy francia kőbőben

Partie kiárusítás!

Mélyen leszállított árak mellett kapható szeptember 1-ig női és gyermek selyemalsónemű, darabonként is. Délelőtt 8-tól, délután 8 óráig. A

„Tricorom“

gyárhelyiségében, II. Str. Dorobantilor 47. (Rékási-út.) Telefon 17—46.

Rádió

SZOMBAT, AUGUSZTUS 24:

Bucuresti. Rádío Románia és Rádío Bucuresti. 1. Időjelzés, vízállásjelentés, egészségügyi tanácsos művészeti és kulturális hírek. sporthírek. 13.11. Petrica Motzoiu zenekara. 14. Hírek. 14.30: Rad Joana énekel Petrica Motzoiu zenekarának kís retében. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelv hírszolgálat. 20: Időjelzés. Rádío pósta. 20.11. Lizette Dima énekhangversenye. 20.40: Híre 21: A keringő története Hanglemeztől. 22: Híre sporthírek. 22.20: Hírek német olasz, francia angol nyelven. 22.40: Tánctanulmányok.

Budapest I. 740: Torna. 8: Hírek. Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Vizjelzőszolgálat. 13: Harangszó. Időjárás. 13.10: Lakatos Fl. ris és cigányzenekara. Közben 13.40: Hírek. 14.2: Időjelzés, időjárás, vízállás. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.10: „Ifjúsági rádío.” 17.45: Idő jelzés, időjárás. Hírek. 18: Hírek szlovák és rusz nyelven. 18.15: Rádiónóta. 18.45: A Rádío szalonzenekara Közben: 18.10: „Este a faluban. Hangfelvétel. 19.45: „A XVIII. századi telente sek és az ország népei.” Előadás. 20.15: Híre magyar és román nyelven. 20.45: „Liszt-művek. 21.20: „Ujságírónap” közvetítése az Angolparl. ból. „Egy éjszaka Óbudavárban”. 22.40: Híre időjárás. Hírek szlovák és rusz nyelven 23.10 Suki Tóni cigányzenekara 24: Hírek német, olasz angol és francia nyelven. 24.20: Pátria és külföldi tánctanulmányok. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.15: Földművelésügyi félóra. 20.1: Vidák József cigányzenekara. 21: Hírek, lövés senyeredm., hírek szlovák és rusz nyelven. 21.2: Kamarazene hanglemeztől. 22.10: „Kertbeny Ká roly tró és kalandor”. Előadás. 22.40: Időjárás.

Hogyan akarod, hogy más megőrizze tit kodat, amikor önmagad nem vagy titoktartó.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGALATA

Szombaton, augusztus 24-én a következő gyógy szertárak tartanak éjjeli szolgálatot.
Belvárosban az Alba Iulia utcában levő Ku gyógszertár.
Gyárvarosban a Maresal Joffre utcában levő Schul gyógyszertár.
Erzsébetvárosban a Carol úton levő Keller gyógyszertár.
Józsefvárosban a Preyer utcában levő Ungváry gyógyszertár.
Mehalában a Corvin gyógyszertár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szol gálatot tartanak.

Mozi

MOZIK MŰSORA:

Szombat, augusztus 24.

- APOLLÓ: Jelszó; Machin (német film).
- CAPITOL: Névtelen asszony (német film).
- CORSO: Háború és béke (francia film).
- SCALA: A szívek muzsikája (angol film).

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ÁLLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz lei. Vastag betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés húsz lei. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 lei, minden további szó egy lei. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 lei, minden további szó kettő lei. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3 Telefon: 28—10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik, Bulevardul Regele Carol 54. — Galgóczy trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Rendszerető jól főző minden felvétetik. I. Piata Tepes Voda I. házmes-ternél. 1456

Nagyon tiszta rendszerető bejárónőt keresek fél 7-től 11 óráig, csak szere-ny és jóra való jelentkezések. Popo- vics IV. Str. Bratianu 15/a. II. em. ajtó 36. 1459

Lakás

Délifekvésű modern 5 szobás lakás II. emeleten november 1-re kiadó. I. Bu- levardul I. G. Duca 8. E. K. Thomas 1135

Négyszobás modern villalakás köz- ponti fűtéssel kiadó, november 1-re. II., Str. Miron Romanul 2 az Apolló mozival szemben. Telefon: 33—32. 1442

Háromszobás lakás kiadó. III., Str. Giurgiu 8. Kirrnél. 1444

Háromszobás lakás mellékhelyiségek nélkül, irodának alkalmas a Hítelbank palotában november 1-re kiadó. Tele- fon: 41—90. 1455

Lakásnak, vagy raktárnak világos szoba, konyha kiadó, szeptember 1-re III., Str Porumbescu 10. 1465

Háromszobás modern lakás november 1-re, vagy előbb is kiadó. Piata Asa- nesti 4. I. em. 1460

Bérbeadó egyszoba, konyha éléskam- ra és fűskamra. IV., Str. Mihnea Vo- da 24. 2039

Háromszobás központifűtéses lakás terrasszal, lehetőleg azonnalra kiadó. Főlygebédő és egyes berendezési tár- gyak eladók. Megtekinthető 10—5-ig I., Str. Milano 14. I. em. 4. 1464

JÉGSZEKÉNYEK
helyszíne miatt azonnal eladók
JÄGER PÉTER
vaskereskedés,
IV., Bul. Carol 58.

Kiadó azonnalra 3 szobás lakás. Str. Ion Ghica 1. portás. 1441

Adas-vétel

Belvárosban a Bredicián utcában ház- hely 120 ezer leiert eladó. I., Str. Eugen de Savoia 11. Milovan. 1438

Különfele

Uzlethelyiség, azelőtt minding hen- tesüzlet volt, szeptember 1-re kiadó. II. Str. Dacilor 10. Telefon: 38—48. 1453

Villamosban felejtett családi iratokat, ima, vándorkönyvet és Tolnai lapokat tartalmazó csomagot V., Str. Aprodul Movila 21 alatt jutalom mellett sür- gösen leadni kéri Gräbler. 1457

Tanulókat (kettő) teljes ellátással és zongora használattal úri családnál fel- vesznek. I. Bulev. Hasdeu 8. „Bana- tul” sportpálya mellett. 1463

A Temesvári Bank épületében

Modern 5 szobás lakás azonnalra, modern 3 szobás lakás november elsejére kiadó. Bővebbet a Temes- vári Bank házközvetőségénél.

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliom- tejkremet, liliom-tejszappant és lili- ompudert, h á r o m színben. Kap- ható kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sas” az Arany Szarvas épületében I., Piata I. C. Bratianu.

Hirdessen a Déli Hírlap-ban